



ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 26.09.2001
COM(2001) 527 τελικό

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ
ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΝΑΛΗΦΘΗΚΑΝ ΕΠΕΙΤΑ ΑΠΟ ΤΑ
ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗ
ΠΟΥ ΕΚΔΟΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΤΟ 1999**

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ**

**ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΝΑΛΗΦΘΗΚΑΝ ΕΠΕΙΤΑ ΑΠΟ ΤΑ
ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗ
ΠΟΥ ΕΚΔΟΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΤΟ 1999**

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Το 1999, τόσο το Συμβούλιο¹ όσο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο² εξέδωσαν ψηφίσματα σχετικά με την τυποποίηση. Τα εν λόγω ψηφίσματα αφορούσαν την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Αποτελεσματικότητα και εγκυρότητα στην ευρωπαϊκή τυποποίηση στο πλαίσιο της νέας προσέγγισης»³. Και στα δύο ψηφίσματα αναγνωρίστηκαν τα επιτεύγματα της ευρωπαϊκής τυποποίησης στο πλαίσιο της νέας προσέγγισης. Εντοπίστηκαν οι βασικές προκλήσεις και τέθηκε ένα σαφές πρόγραμμα δράσης για τις μελλοντικές εργασίες. Το ψήφισμα του Συμβουλίου αποτέλεσε τελικά ένα σχέδιο δράσης για τους άμεσα ενδιαφερομένους στον τομέα της ευρωπαϊκής τυποποίησης.
2. Στόχος της παρούσας έκθεσης της Επιτροπής είναι να παρουσιάσει τις σημαντικότερες εξελίξεις από το 1999, όπως ζητήθηκε από το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο. Αρχικά προσδιορίζεται το ευρύτερο πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται η τυποποίηση στην Κοινότητα και την ΕΖΕΣ και στη συνέχεια αναλύονται οι εξελίξεις στους πιο ειδικούς βασικούς τομείς που αναφέρονται στα ψηφίσματα. Καθώς ορισμένες από τις δράσεις που καθορίζονται στα ψηφίσματα βρίσκονται ακόμη σε εξέλιξη, η παρούσα έκθεση θα πρέπει να θεωρηθεί προσωρινή. Βασικά, η έκθεση εξετάζει τα ζητήματα της ευρωπαϊκής τυποποίησης από οριζόντια προοπτική.

II. ΤΟ ΕΥΡΥΤΕΡΟ ΠΛΑΙΣΙΟ: ΟΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ 1999 ΚΑΙ ΟΙ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΟΥΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗ

3. Η ευρωπαϊκή τυποποίηση είναι μια εθελοντική δραστηριότητα διεξαγόμενη από και για τα μέρη που ενδιαφέρονται για την κατάρτιση κοινών προτύπων και τεχνικών προδιαγραφών για την κάλυψη των αναγκών τους. Αυτές οι κοινές προδιαγραφές συμφωνούνται βάσει καθιερωμένων αρχών στο πλαίσιο των νομικά αναγνωρισμένων ευρωπαϊκών οργανισμών τυποποίησης CEN, CENELEC και ETSI. Τα ευρωπαϊκά πρότυπα έχουν εξελιχθεί σε κρίσιμο παράγοντα για τη λειτουργία της ενιαίας αγοράς και του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου. Επίσης διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο για τη στήριξη ορισμένων άλλων στόχων πολιτικής της Κοινότητας, στους οποίους περιλαμβάνονται η ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων, η καινοτομία, η προστασία της υγείας και της ασφάλειας, τα συμφέροντα του καταναλωτή και η προστασία του περιβάλλοντος. Η ανάγκη για κοινά πρότυπα

¹ Ψήφισμα της 28^{ης} Οκτωβρίου 1999 για το ρόλο της τυποποίησης στην Ευρώπη, ΕΕ C 141, 19.5.2000.

² Ψήφισμα της 12^{ης} Φεβρουαρίου 1999 επί της εκθέσεως της Επιτροπής, ΕΕ C 150, 28.5.1999.

³ COM(1998) 291 τελικό της 13.5.1998.

υπογραμμίζεται από την αυξανόμενη παγκοσμιοποίηση του εμπορίου και τη σύγκλιση των τεχνολογιών.

4. Από το 1999, έχουν επιτευχθεί ορισμένοι πολιτικοί στόχοι οι οποίοι είναι σημαντικοί για την ευρωπαϊκή τυποποίηση:
- 4.1. Ο τρέχων **προβληματισμός σχετικά με τη διακυβέρνηση** στην Ευρώπη⁴ εστιάζεται σε εναλλακτικές μορφές ρύθμισης, καθώς και στη δημοκρατική νομιμότητα και εμπειρογνωμοσύνη. Σήμερα, η νέα προσέγγιση της Κοινότητας, η οποία εφαρμόζεται σε πολλούς τομείς της νομοθεσίας για την ενιαία αγορά και χρησιμοποιεί κοινά ευρωπαϊκά πρότυπα για τη στήριξη της νομοθεσίας, θεωρείται ένα καλά εφαρμοσμένο μοντέλο από κοινού ρύθμισης. Η χρήση προτύπων στα πλαίσια της νομοθεσίας και των πολιτικών της Κοινότητας απαιτεί την τήρηση ορισμένων αρχών που αφορούν τη διαδικασία τυποποίησης και τους φορείς που είναι υπεύθυνοι γι' αυτήν, ιδίως όσον αφορά την πλήρη συμμετοχή όλων των ενδιαφερομένων μερών.
- 4.2. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβώνας⁵ στόχευε στην προώθηση της ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης σε παγκόσμιο επίπεδο και έπλασε την έκφραση «ηλεκτρονική Ευρώπη» (e-Europe). Στη συνέχεια, στη Φέιρα, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε την πρόταση της Επιτροπής για ένα πρόγραμμα δράσης για μια ηλεκτρονική Ευρώπη, το οποίο θα προετοιμάσει το έδαφος για την κοινωνία της πληροφορίας στην Ευρώπη. Τα πρότυπα και οι κοινές τεχνικές προδιαγραφές αποτελούν απαραίτητη προϋπόθεση, προκειμένου **να γίνει πραγματικότητα η ηλεκτρονική Ευρώπη**.
- 4.3. Κατά τη συνεδρίαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στο Γκέτεμποργκ, εγκρίθηκε μια στρατηγική για την **αιφόρο ανάπτυξη**⁶. Σύμφωνα με τη στρατηγική αυτή, από το 2003 όλες οι προτάσεις για λήψη αποφάσεων στα πλαίσια των διαφόρων τομέων πολιτικής της ΕΕ πρέπει να αξιολογούνται σε σχέση με τις οικονομικές, κοινωνικές και οικολογικές συνέπειές τους. Η οικολογική στροφή της αγοράς θεωρείται βασικό ζήτημα για το έκτο πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον «Το μέλλον μας – Η επιλογή μας» 2001-2010⁷. Το πρόγραμμα σηματοδοτεί επίσης την ανάγκη ενσωμάτωσης απαιτήσεων περιβαλλοντικής προστασίας στις άλλες κοινοτικές πολιτικές, συμπεριλαμβανομένης της τυποποίησης. Οι περιβαλλοντικές πτυχές θεωρούνται ως μοχλός για την προώθηση της καινοτομίας και τη δημιουργία επιχειρηματικών ευκαιριών και πρέπει να λαμβάνονται υπόψη σε όλες τις φάσεις του κύκλου ζωής ενός προϊόντος. Η Πράσινη Βίβλος της Επιτροπής σχετικά με την ολοκληρωμένη πολιτική προϊόντων (ΟΠΠ)⁸ αναγνωρίζει το σημαντικό ρόλο που θα μπορούσαν να διαδραματίσουν τα πρότυπα στο σχεδιασμό, την παραγωγή, τη χρήση, την επαναχρησιμοποίηση και την ανακύκλωση προϊόντων φιλικών προς το περιβάλλον.

⁴ *Πρβλ.* Ευρωπαϊκή διακυβέρνηση: μια Λευκή Βίβλος, COM(2001) 428 τελικό της 25.7.2001.

⁵ Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβώνας, 23 και 24 Μαρτίου 2000: συμπεράσματα της προεδρίας, SN100/00.

⁶ *Πρβλ.* <http://ue.eu.int/en/Info/eurocouncil/index.htm>

⁷ COM(2001) 31 τελικό της 24.1.2001.

⁸ COM(2001) 68 τελικό της 7.2.2001.

- 4.4. Το παγκόσμιο εμπόριο εξακολουθεί να αυξάνεται. Η χρήση διεθνών προτύπων μπορεί να **ενισχύσει την πρόσβαση στην αγορά και να διευκολύνει το εμπόριο**. Η διεθνής τυποποίηση προσφέρει καθολικά εφαρμόσιμες λύσεις για όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη. Η έλλειψη διεθνών προτύπων με παγκόσμια αναγνώριση μπορεί να αποτελέσει πηγή τριβών σε εμπορικό επίπεδο.
- 4.5. Η Κοινότητα αποδίδει μεγάλη σημασία στη διασφάλιση υψηλού και συνεκτικού επιπέδου **προστασίας της υγείας και της ασφάλειας των καταναλωτών**. Η Επιτροπή έχει προτείνει να γίνεται εκτεταμένη χρήση των ευρωπαϊκών προτύπων στα πλαίσια της κοινοτικής νομοθεσίας για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων, πράγμα που αντανάκλα τη συμβολή που μπορούν να έχουν τα πρότυπα στην εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και στην προστασία της υγείας και της ασφάλειας των καταναλωτών.
- 4.6. Συνεπής στη δέσμευσή της για **χρηστή δημοσιονομική διαχείριση**, η Επιτροπή δίνει ιδιαίτερη έμφαση σε έναν ισχυρό δεσμό μεταξύ της χρηματοδοτικής ενίσχυσης και της εφαρμογής των πολιτικών της, για παράδειγμα μέσω της κατάρτισης των προϋπολογισμών με βάση τις δραστηριότητες. Παρότι η ευρωπαϊκή τυποποίηση χρηματοδοτείται σε μεγάλο βαθμό σε ιδιωτική βάση, η Επιτροπή επανεξετάζει την πολιτική της σχετικά με τη χορήγηση χρηματοδοτικών συνεισφορών στους ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης. Σε πολλές περιπτώσεις, η κοινοτική στήριξη περιλαμβάνει ένα μερίδιο από την ΕΖΕΣ.

III. ΒΑΣΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

III.1. Αρχές τυποποίησης

5. Το κοινοτικό δίκαιο αναγνωρίζει τους CEN, CENELEC και ETSI ως ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης.⁹ Υπάρχουν επίσης ορισμένες κοινοτικές νομικές πράξεις που ορίζουν την έννοια των προτύπων¹⁰. Παρότι δεν είναι πανομοιότυποι, οι ορισμοί αυτοί είναι σύμφωνοι με εκείνους που παρουσιάζονται από τους σχετικούς οδηγούς για τους γενικούς όρους και τους ορισμούς που αφορούν την τυποποίηση και τις σχετικές με αυτή δραστηριότητες, οι οποίοι δημοσιεύονται από διεθνείς οργανισμούς τυποποίησης¹¹.
6. Στο ψήφισμα που εξέδωσε το 1999, το Συμβούλιο επανέλαβε τις αρχές της ευρωπαϊκής τυποποίησης, επιβεβαιώνοντας ότι πρόκειται για μια εθελοντική δραστηριότητα, η οποία στηρίζεται στη συναίνεση, με βάση την ανοικτή συμμετοχή και τη διαφάνεια στο πλαίσιο ανεξάρτητων και αναγνωρισμένων οργανισμών τυποποίησης. Επίσης διευκρίνισε ότι τα πρότυπα πρέπει να είναι ευρέως αποδεκτά ως αποτέλεσμα της πλήρους συμμετοχής όλων των ενδιαφερομένων μερών στη διαδικασία τυποποίησης και ακόμη ότι πρέπει να είναι συνεπή μεταξύ τους. Το Συμβούλιο τόνισε επίσης ότι τα πρότυπα πρέπει να βασίζονται σε έγκυρες επιστημονικές έρευνες¹² και να επιτρέπουν την τεχνολογική καινοτομία και τον

⁹ Παράρτημα I της οδηγίας 98/34/EK.

¹⁰ Π.χ. άρθρο 1 της οδηγίας 98/34/EK· άρθρο 1, παράγραφος 3 της απόφασης 87/95 του Συμβουλίου· Παράρτημα III της οδηγίας 93/36/ΕΟΚ.

¹¹ Οδηγός ISO/IEC 2:1996.

¹² Το πρόγραμμα-πλαίσιο έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας έχει συμπεριλάβει την προκανονιστική και την συκανονιστική έρευνα μεταξύ των στόχων

ανταγωνισμό. Οι ευρωπαϊκοί οργανισμοί τυποποίησης και οι εθνικοί αντίστοιχοι φορείς εφαρμόζουν τις εν λόγω αρχές εδώ και πολύ καιρό¹³.

7. Μετά την έκδοση του ψηφίσματος, η έννοια των ανωτέρω αρχών έχει τεκμηριωθεί περαιτέρω.
- 7.1. Σε διεθνές επίπεδο, η συμφωνία του ΠΟΕ σχετικά με τα τεχνικά εμπόδια στο εμπόριο (ΤΕΕ) προβαίνει σε σαφή διάκριση μεταξύ των προτύπων, προς τα οποία η συμμόρφωση είναι εθελοντική, και των τεχνικών κανονισμών προς τους οποίους η συμμόρφωση είναι υποχρεωτική. Τα μέλη του ΠΟΕ θα χρησιμοποιούν τα διεθνή πρότυπα ως βάση για τους τεχνικούς κανονισμούς τους, με την προϋπόθεση ότι θα τα θεωρούν κατάλληλα για την εκπλήρωση θεμιτών στόχων και για την επίτευξη του επιθυμητού επιπέδου προστασίας σε εγχώριο επίπεδο. Η χρήση διεθνών προτύπων επιτρέπει την εξασφάλιση ίσων όρων παιχνιδιού και δημιουργεί τεκμήριο συμμόρφωσης με τους διεθνείς εμπορικούς κανόνες. Ενώ η συμφωνία δίνει έμφαση στη χρήση διεθνών προτύπων ως βάσης για τους τεχνικούς κανονισμούς, δεν ορίζει τι είναι τα διεθνή πρότυπα και ποιοι οργανισμοί τα παράγουν. Η κατάσταση αυτή οδήγησε τον **ΠΟΕ στην υιοθέτηση αρχών για την ανάπτυξη διεθνών προτύπων** σε σχέση με τις βασικές διατάξεις της συμφωνίας ΤΕΕ. Ο ΠΟΕ έκρινε τη διαφάνεια, την ανοικτή συμμετοχή, την αμεροληψία, τη συναίνεση, την αποτελεσματικότητα, τη συνάφεια και τη συνεκτικότητα ως βασικές αρχές που θα πρέπει να ισχύουν για τη διεθνή τυποποίηση (βλ. επίσης ΙΙΙ.6).
- 7.2. Σε ό,τι αφορά τους πιθανούς περιορισμούς στον ανταγωνισμό εξαιτίας συμφωνιών οριζόντιας συνεργασίας μεταξύ εταιρειών που δραστηριοποιούνται στο(-)α ίδιο(-α) επίπεδο(-α) αγοράς, η **Επιτροπή εξέδωσε μια ανακοίνωση σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 81 της συνθήκης ΕΚ**¹⁴. Στην ανακοίνωση αυτή, η τυποποίηση θεωρείται ένα είδος συμφωνίας οριζόντιας συνεργασίας, είτε συνάπτεται μεταξύ ιδιωτικών επιχειρήσεων είτε καταρτίζεται υπό την αιγίδα δημοσίων φορέων ή φορέων στους οποίους έχει ανατεθεί η παροχή υπηρεσιών γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος, όπως είναι οι οργανισμοί τυποποίησης που αναγνωρίζονται βάσει της οδηγίας 98/34/ΕΚ.
- 7.3. Με την επιφύλαξη της ανάλυσης της εκάστοτε επί μέρους περίπτωσης, τα πρότυπα περιορίζουν σχεδόν πάντοτε τον ανταγωνισμό εάν χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο μιας ευρύτερης συμφωνίας που αποσκοπεί στον αποκλεισμό υφιστάμενων ή δυνητικών ανταγωνιστών. Ενδέχεται να περιορίζουν τον ανταγωνισμό εάν παρέχουν στα μέρη από κοινού έλεγχο επί της παραγωγής και/ή της καινοτομίας. Ο περιορισμός του ανταγωνισμού εξαρτάται από το βαθμό στον οποίο τα μέρη παραμένουν ελεύθερα να αναπτύξουν εναλλακτικά πρότυπα ή προϊόντα που δεν ανταποκρίνονται στο συμφωνηθέν πρότυπο. Ο ανταγωνισμός μπορεί να περιορίζεται επίσης εάν τα πρότυπα παραχωρούν σε συγκεκριμένους φορείς αποκλειστικά

προτεραιότητάς του. Κατά τη διάρκεια του 5ου προγράμματος-πλαισίου δημοσιεύθηκαν αρκετές ειδικές προσκλήσεις υποβολής προτάσεων για ερευνητικά σχέδια που υποστηρίζουν την τυποποίηση και έλαβαν κοινοτική χρηματοδότηση ύψους περίπου 30 εκατ. ευρώ. Επιπλέον, το Κοινό Κέντρο Ερευνών, ως μέσο αξιοποίησης των αποτελεσμάτων του, τροφοδοτεί με στοιχεία τις εργασίες των τεχνικών επιτροπών και των ομάδων εργασίας των ευρωπαϊκών οργανισμών τυποποίησης, ιδίως όσον αφορά την εναρμόνιση, την επικύρωση και τη συγκριτική αξιολόγηση αναλυτικών μεθόδων.

¹³ Πρβλ. κοινή δήλωση CEN/CENELEC/ETSI «Basic principles and organisation of European standards work», Λουξεμβούργο, 3-4.12.1991.

¹⁴ ΕΕ C3 της 6.1.2001, σ. 2-30.

δικαιώματα ελέγχου της συμμόρφωσης με το πρότυπο ή εάν επιβάλλουν περιορισμούς στην επισήμανση της συμμόρφωσης, εκτός εάν αυτό επιβάλλεται κατ' εφαρμογή κανονιστικών διατάξεων. Η Επιτροπή έκρινε ότι, κατ' αρχήν, **οι συμφωνίες τυποποίησης δεν περιορίζουν τον ανταγωνισμό εάν τα πρότυπα έχουν εγκριθεί από τους αναγνωρισμένους οργανισμούς τυποποίησης**, η λειτουργία των οποίων στηρίζεται σε αμερόληπτες, ανοικτές και διαφανείς διαδικασίες.

8. Η **δυνατότητα αποδοχής των προτύπων** εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την πλήρη συμμετοχή όλων των ενδιαφερομένων μερών. Η συμμετοχή των κύκλων κοινωνικών συμφερόντων¹⁵ στη διαδικασία τυποποίησης έχει μια ισχυρή διάσταση ευθύνης. Ενισχύει την ποιότητα της συναίνεσης και καθιστά τα πρότυπα πιο αντιπροσωπευτικά. Το Συμβούλιο, ως εκ τούτου, κάλεσε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη να συμμετάσχουν ενεργά στη διαδικασία κατάρτισης προτύπων και να συμβάλουν στη διαχείριση της διαδικασίας τυποποίησης.
9. Ενώ η τυποποίηση παραμένει, για τους περισσότερους τομείς, μια δραστηριότητα καθοδηγούμενη από την αγορά και αυτοχρηματοδοτούμενη, το δημόσιο συμφέρον επιτάσσει τη διατήρηση μιας υποδομής τυποποίησης που θα είναι ανοικτή και αμερόληπτη και θα λειτουργεί με διαφανή τρόπο. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό στους τομείς στους οποίους τα πρότυπα στηρίζουν τη νομοθεσία. Η ανάπτυξη προτύπων είναι χρονοβόρα και δαπανηρή όσον αφορά το ανθρώπινο δυναμικό και τους χρηματοδοτικούς πόρους που απαιτούνται προκειμένου να επιτυγχάνεται ουσιαστική συμμετοχή στη διαδικασία. Η συμμετοχή μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) και κύκλων κοινωνικών συμφερόντων μπορεί να εμποδιστεί από έλλειψη πόρων και τεχνικής εμπειρογνωμοσύνης. Η ύπαρξη σημαντικών διαφορών στα εκπροσωπούμενα επίπεδα εμπειρογνωμοσύνης μπορεί επίσης να εμποδίσει τη διαδικασία επιδίωξης συναίνεσης και, ως εκ τούτου, μπορεί να προκαλέσει καθυστερήσεις στην ανάπτυξη προτύπων.
10. Η χρηματοδοτική στήριξη από τις δημόσιες αρχές πρέπει να λαμβάνει υπόψη το γεγονός αυτό. Σε ένα αποκεντρωμένο ευρωπαϊκό σύστημα τυποποίησης, είναι σημαντικό η συμμετοχή των ενδιαφερομένων να είναι ισορροπημένη, κυρίως σε εθνικό επίπεδο, καθώς τα περισσότερα από τα ευρωπαϊκά και διεθνή σχέδια προτύπων εξετάζονται σε εθνικό επίπεδο πριν από την οριστική τους έγκριση. Η ισορροπημένη συμμετοχή των ενδιαφερομένων είναι εξίσου σημαντική στο πλαίσιο της διαδικασίας τυποποίησης και σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Η Επιτροπή ανέλυσε την **κατάσταση διαφόρων ενδιαφερομένων** όσον αφορά τη συμμετοχή τους στη διαδικασία τυποποίησης σε ευρωπαϊκό επίπεδο και κατέληξε στα εξής:
- 10.1. Η Ευρωπαϊκή Ένωση για το Συντονισμό της Εκπροσώπησης των Καταναλωτών στην Τυποποίηση (ANEC) ιδρύθηκε το 1995 και **εξακολουθεί να στηρίζεται οικονομικά από την Επιτροπή**. Μέσω του συντονισμού ενός δικτύου τεχνικών εμπειρογνομόνων σε ολόκληρη την Ευρώπη, η ANEC συμμετέχει στις εργασίες τυποποίησης. Η ANEC ζητά την ισορροπημένη εκπροσώπηση των ενδιαφερομένων και εμπλεκόμενων στην τυποποίηση μερών¹⁶. Εξέτασε τις εθνικές ρυθμίσεις σχετικά

¹⁵ Οι κύκλοι κοινωνικών συμφερόντων αντιπροσωπεύουν τα συμφέροντα που αφορούν τους καταναλωτές, την υγεία, την ασφάλεια και το περιβάλλον σε σχέση με την τυποποίηση.

¹⁶ Έγγραφο θέσης του Μαρτίου 2001 επί του ψηφίσματος του Συμβουλίου του 1999 σχετικά με το ρόλο της τυποποίησης στην Ευρώπη (ANEC2001/GA/007).

με τη συμμετοχή των καταναλωτών στην τυποποίηση στην ΕΕ και την ΕΖΕΣ¹⁷ και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η κατάσταση έχει βελτιωθεί σε σύγκριση με το 1995. Ωστόσο, **εξακολουθεί να υπάρχει ένα χάσμα μεταξύ της επαρκώς ανεπτυγμένης εκπροσώπησης των καταναλωτών στην εθνική τυποποίηση στη βόρεια Ευρώπη και της μη ικανοποιητικής εκπροσώπησης των καταναλωτών στις χώρες της νότιας Ευρώπης.**

- 10.2. Το Ευρωπαϊκό Τεχνικό Συνδικαλιστικό Γραφείο για την Υγεία και την Ασφάλεια (TUTB) εκπροσωπεί τα συμφέροντα των εργαζομένων όσον αφορά τα ζητήματα υγείας και ασφάλειας της ευρωπαϊκής τυποποίησης και συντονίζει ένα δίκτυο τεχνικών εμπειρογνομόνων. **Συνεχίζει να δέχεται χρηματοδοτική στήριξη από την Επιτροπή.** Η Επιτροπή και το TUTB παρακολουθούν από κοινού το έργο των CEN και CENELEC, ιδιαίτερα σε σχέση με την ασφάλεια των μηχανημάτων, τον προσωπικό προστατευτικό εξοπλισμό και τον εργονομικό σχεδιασμό.
- 10.3. Το NORMAPME, το Ευρωπαϊκό Τεχνικό Γραφείο Τυποποίησης για τη Βιοτεχνία και τις ΜΜΕ, εκπροσωπεί τα συμφέροντα αυτών των επιχειρήσεων στην ευρωπαϊκή τυποποίηση. Από το 1995 η Επιτροπή χορηγεί επιδοτήσεις στο NORMAPME. **Η Επιτροπή προκήρυξε πρόσφατα πρόσκληση υποβολής προσφορών με σκοπό να προσφέρει μια πιο σταθερή υπηρεσία στις ΜΜΕ,** σε μια προσπάθεια να προωθήσει τη θέση τους στην ευρωπαϊκή τυποποίηση¹⁸.
- 10.4. Η Επιτροπή σκοπεύει να συνεργαστεί περαιτέρω με τους ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης και τα ενδιαφερόμενα μέρη ώστε να επιτύχει τους περιβαλλοντικούς της στόχους. Σχεδιάζει επίσης να στηρίξει **μια υπηρεσία που θα αναλάβει την εκπροσώπηση των περιβαλλοντικών συμφερόντων** στο πλαίσιο των ευρωπαϊκών φορέων κατάρτισης προτύπων¹⁹. Ωστόσο, η πλήρης συνεκτίμηση της περιβαλλοντικής διάστασης είναι κάτι για το οποίο η απλή συμμετοχή εκπροσώπων της υπηρεσίας αυτής δεν είναι αρκετή. Εξαρτάται επίσης από την προθυμία όλων όσων συμμετέχουν στη διαδικασία τυποποίησης. Η Επιτροπή προτίθεται να συντάξει ένα έγγραφο για την τυποποίηση και την προστασία του περιβάλλοντος το 2002.

III.2. Τυποποίηση και ανάγκες της αγοράς

11. Το ψήφισμα του Συμβουλίου του 1999 καλούσε τους ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης να προσαρμοστούν στις νέες ανάγκες της αγοράς διαφοροποιώντας το φάσμα των προϊόντων και των υπηρεσιών τους και αναπτύσσοντας ένα διαβαθμισμένο σύστημα προϊόντων. Επίσης ζητούσε από την Επιτροπή να εξετάσει τον τρόπο με τον οποίο θα μπορούσε να αναπτυχθεί ένα κοινοτικό πλαίσιο αρχών για τη χρήση νέων προϊόντων της τυποποίησης και να ερευνήσει τη δυνατότητα αντιμετώπισης των διαφορών μεταξύ της τυποποίησης στον τομέα της ΤΠΕ (τεχνολογίας των πληροφοριών και των επικοινωνιών) και άλλους τομείς²⁰.

¹⁷ Έκθεση του Μαΐου 2001 σχετικά με τη συμμετοχή των καταναλωτών στην τυποποίηση (ANEC2001/GA/014).

¹⁸ Πρβλ. ανοικτή πρόσκληση υποβολής προσφορών 2001/S117-079423, ΕΕ S 117 της 21.6.2001.

¹⁹ Πρβλ. ανοικτή πρόσκληση υποβολής προσφορών 2001/S71-048238, ΕΕ S 71 της 11.4.2001.

²⁰ Ψήφισμα του Συμβουλίου της 28.10.1999, σημεία 13-15, ΕΕ C 141 της 19.5.2000.

12. **Η αποδοχή της τυποποίησης συνδέεται με τη σημασία των προτύπων στην αγορά** και όχι μόνο με τη συμμετοχή των ενδιαφερομένων μερών. Η σημασία στην αγορά εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την ποιότητα και την τεχνολογική πρόοδο της εξέλιξης των προτύπων, από τη δυνατότητα εφαρμογής τους, το βαθμό στον οποίο θεωρούνται ουδέτερα και το χρόνο ανάπτυξής τους. Σ' αυτό το πλαίσιο, πρέπει να σημειωθεί ότι ενώ ο κατάλογος των εναρμονισμένων προτύπων έχει αυξηθεί ανταποκρινόμενος στις εντολές δύναμει της νέας προσέγγισης και άλλων ευρωπαϊκών οδηγιών²¹, η πλειονότητα των ευρωπαϊκών προτύπων αναπτύσσεται ως απάντηση σε ανάγκες της αγοράς αποκλειστικά. Ωστόσο, καθώς οι ανάγκες της αγοράς συνεχώς εξελίσσονται, **νέα προϊόντα και νέες υπηρεσίες τυποποίησης μπορούν να προσφέρουν προστιθέμενη αξία στους χρήστες τους** και να συμπληρώσουν το υφιστάμενο φάσμα προϊόντων και υπηρεσιών που προσφέρουν οι οργανισμοί τυποποίησης.
13. Η ταχεία ανάπτυξη των τεχνολογιών και διαδικασιών σε ορισμένους τομείς, ιδιαίτερα στον τομέα της τεχνολογίας των πληροφοριών και των επικοινωνιών (ΤΠΕ), έχει οδηγήσει στην **ανάγκη εξίσου ταχείας δημιουργίας κοινών προδιαγραφών**. Ο προβληματισμός σχετικά με το ρόλο τον οποίο μπορεί να διαδραματίσει η τυποποίηση για τη διευκόλυνση του ανταγωνισμού και την εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος, αλλά και σχετικά με το ρόλο των νέων παγκόσμιων βιομηχανικών φόρουμ του τομέα των ΤΠΕ, πρέπει να συνεχιστεί. Αλλά και σε άλλους τομείς, όπως, για παράδειγμα, στον περιβαλλοντικό τομέα, το χρονικό διάστημα που απαιτείται για τη διαμόρφωση ενός ευρωπαϊκού προτύπου προβληματίζει, δεδομένου ότι τα περιβαλλοντικά προβλήματα εξακολουθούν να υφίστανται και ίσως και να επιδεινώνονται κατά τη διάρκεια του διαστήματος αυτού. Δεδομένης της ενίοτε υπερβολικά μακράς διαδικασίας στους κόλπους των οργανισμών τυποποίησης, έχουν πολλαπλασιαστεί οι ιδιωτικές κοινοπραξίες και φόρουμ για την παραγωγή των προδιαγραφών που απαιτούνται από την αγορά. Ωστόσο, στον τομέα της ΤΠΕ παρατηρείται ανανεωμένο ενδιαφέρον για πιο σταθερές επιχειρηματικές και τεχνικές λύσεις και μπορεί να αναμένει κανείς την έναρξη προσέγγισης μεταξύ των κοινοπραξιών και των οργανισμών τυποποίησης.
14. Η τάση ανάπτυξης κοινών προδιαγραφών εκτός του πλαισίου των οργανισμών τυποποίησης έχει εξαπλωθεί πέραν της ΤΠΕ και σε άλλους τομείς και η ανάγκη για ταχεία επίτευξη συναίνεσης και άμεση ανάπτυξη κοινών προδιαγραφών αποτελεί πλέον γενικότερο ζήτημα για την τυποποίηση. Οι ειδικές **διατάξεις του κοινοτικού δικαίου σχετικά με την τυποποίηση στον τομέα της ΤΠΕ**²², ιδίως όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις, έχουν ως εκ τούτου μικρότερη σημασία. Υπάρχει επίσης μια τάση για χρήση μη τεχνικών εγγράφων συναίνεσης, όπως κατευθυντηρίων γραμμών και κωδίκων συμπεριφοράς για ένα συγκεκριμένο τομέα ή πεδίο δραστηριότητας. Άλλες υποστηρικτικές δραστηριότητες τυποποίησης είναι οι υπηρεσίες παροχής συμβουλών και στήριξης για τους χρήστες προτύπων και οι υπηρεσίες παρακολούθησης της αγοράς.

²¹ *Πρβλ.* πίνακας αποτελεσμάτων για την ενιαία αγορά: αριθ. 6 της 22ης Μαΐου 2000, αριθ. 7 της 24ης Νοεμβρίου 2000, αριθ. 8 της 28ης Μαΐου 2001.

²² *Πρβλ.* απόφαση αριθ. 87/95/ΕΟΚ του Συμβουλίου για την τυποποίηση στον τομέα της τεχνολογίας των πληροφοριών και των τηλεπικοινωνιών.

15. Η ανάγκη παροχής προϊόντων σε ταχύτερη χρονική κλίμακα (ο παράγοντας «χρόνος έως τη διάθεση στην αγορά») έχει οδηγήσει στην κατάρτιση ενός **νέου χαρτοφυλακίου προϊόντων από τους ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης**. Η CEN έχει ξεκινήσει την σύναψη **τεχνικών συμφωνιών (CWA)**. Προτάσεις για εργαστήρια (workshops) σε ευρωπαϊκό επίπεδο μπορεί να υποβάλει οποιοδήποτε ενδιαφερόμενο μέρος. Η συμμετοχή είναι ανοικτή σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη (και όχι μόνο στα μέλη). Η συμφωνία βασίζεται κατ' αρχήν σε ένα επιχειρηματικό σχέδιο, το οποίο δημοσιεύεται για σχολιασμό στον Παγκόσμιο Ιστό. Οι CWA αντιπροσωπεύουν τη συναίνεση των συμμετεχόντων στα εργαστήρια. Το **πρότυπο ETSI** αποτελεί ένα κανονιστικό έγγραφο. Εγκρίνεται κατόπιν ψηφοφορίας μεταξύ των μελών του ETSI. Το πρότυπο ETSI μπορεί να μετατραπεί σε EN σύμφωνα με τις κατάλληλες διαδικασίες.
16. Οι οργανισμοί CEN, CENELEC και ETSI έχουν επίσης καταλήξει σε συμφωνία για τρία νέα κοινά προϊόντα που θα προστεθούν στην αντίστοιχη συλλογή ευρωπαϊκών προτύπων (EN) και θα περιληφθούν στο φάσμα των προϊόντων τους. Οι **Τεχνικές Προδιαγραφές** θα μπορούν να χρησιμεύσουν ως αφετηρία για προδιαγραφές που αναπτύσσονται εκτός του επίσημου συστήματος. Ο **Οδηγός** είναι ένα ενημερωτικό έγγραφο που απευθύνεται στους χρήστες αλλά και στους δημιουργούς προτύπων. Η **Τεχνική Έκθεση** είναι ένα ενημερωτικό έγγραφο, όπου μπορούν να συζητούνται τεχνικές λύσεις και να παρέχονται πληροφορίες σχετικά με τη χρήση των προτύπων.
17. Οι ευρωπαϊκοί οργανισμοί τυποποίησης έχουν επιδείξει μεγάλη ευελιξία ως προς την ανάπτυξη νέων προϊόντων και έχουν προετοιμαστεί ώστε να ανταποκρίνονται σε πολιτικές πρωτοβουλίες. Περαιτέρω προσπάθειες προώθησης νέων προϊόντων ανταποκρινόμενων σε (νέες) ανάγκες της αγοράς θα **προσελκύσουν νέους συμμετέχοντες**. Στο πλαίσιο αυτό, ζωτική σημασία θα έχει η προθυμία των οργανισμών τυποποίησης να ενσωματώσουν, με ανοικτό και δεκτικό τρόπο, τις εργασίες που ξεκινούν από νέους συμμετέχοντες. Τα **αρχικά αποτελέσματα** που αφορούν το διευρυμένο φάσμα προϊόντων των ευρωπαϊκών οργανισμών τυποποίησης αντικατοπτρίζονται στην επιτυχία των τεχνικών συμφωνιών. Από το 1998 έχουν πραγματοποιηθεί περισσότερα από 30 εργαστήρια σε διάφορους τομείς της ΤΠΕ αλλά και σε άλλους τομείς. Τα εργαστήρια προσέλκυσαν περισσότερους από 1300 συμμετέχοντες και οδήγησαν στη σύναψη 36 τεχνικών συμφωνιών της CEN.
18. Τον Ιούνιο του 2000, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Φέιρα στην Πορτογαλία ενέκρινε το ολοκληρωμένο σχέδιο δράσης «eEurope 2002»,²³ το οποίο βασίζεται στην πρωτοβουλία e-Europe που ανέλαβε η Επιτροπή το Δεκέμβριο του 1999. Στόχος της πρωτοβουλίας είναι να επιταχύνει την αφομοίωση των ψηφιακών τεχνολογιών σε ολόκληρη των Ευρώπη και να διασφαλίσει ότι όλοι οι Ευρωπαίοι έχουν τις απαραίτητες δεξιότητες για τη χρήση τους. Διαδραματίζει κεντρικό ρόλο στο πρόγραμμα δράσης για την οικονομική και κοινωνική ανανέωση στην Ευρώπη που όρισε η Επιτροπή για το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβόνας. Έχουν τεθεί φιλόδοξοι στόχοι και αυστηρές προθεσμίες για την επίτευξη της πρωτοβουλίας. Τον Ιούνιο του 2000, οι τρεις ευρωπαϊκοί οργανισμοί τυποποίησης εκτόνησαν ένα κοινό κυλιόμενο πρόγραμμα δράσης: **Η συμβολή της ευρωπαϊκής τυποποίησης στην**

²³

COM(2001) 140 τελικό της 13.3.2001.

πρωτοβουλία e-Europe²⁴. Το εν λόγω κοινό πρόγραμμα ορίζει και παρακολουθεί τη δραστηριότητα τυποποίησης που απαιτείται για την επίτευξη των πολιτικών στόχων και την τήρηση των προθεσμιών. Στη συνέχεια, συνάφθηκε μια συμφωνία μεταξύ της Επιτροπής και των ευρωπαϊκών οργανισμών τυποποίησης για κοινοτική στήριξη, όπου είναι απαραίτητη, για τις εν λόγω δράσεις τυποποίησης.

19. Πραγματοποιήθηκαν συζητήσεις μεταξύ της Επιτροπής και της συμβουλευτικής ομάδας ανωτέρων υπαλλήλων για την τυποποίηση και την αξιολόγηση της συμμόρφωσης σχετικά με τη σπουδαιότητα των νέων προϊόντων της τυποποίησης για τη δημόσια πολιτική. Οι συζητήσεις κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι οι δημόσιες αρχές μπορεί να επιθυμούν να ελέγχουν την ανάπτυξη νέων προϊόντων της τυποποίησης ή να τα εξετάζουν υπό το πρίσμα τυχόν αρνητικών επιπτώσεων στον ανταγωνισμό²⁵. **Σε ορισμένες περιπτώσεις μπορεί να είναι συμφέρουσα η χρήση νέων προϊόντων της τυποποίησης στις κοινοτικές πολιτικές.** Θα μπορούσαν να χρησιμοποιούνται σε όλο το φάσμα των κοινοτικών δραστηριοτήτων και στους τομείς όπου απαιτείται συναίνεση ή διαδικασία συναίνεσης εντός σχετικά μικρού χρονικού διαστήματος. Ως μέσα της αγοράς, είναι ιδιαίτερα σημαντικά για δραστηριότητες βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων, ενίσχυσης της εσωτερικής αγοράς και ενδυνάμωσης του δεσμού μεταξύ έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας. Ωστόσο, τα νέα προϊόντα της τυποποίησης δεν θα πρέπει να συγχέονται με τα επίσημα πρότυπα. Οι συζητήσεις έδειξαν επίσης ότι, σ' αυτό το στάδιο ανάπτυξης, **τα νέα προϊόντα της τυποποίησης δεν επαρκούν ως υποκατάστατο των εναρμονισμένων προτύπων** ως στήριξη για τις οδηγίες νέας προσέγγισης ή για την αντιμετώπιση ζητημάτων όπως η υγεία ή η ασφάλεια στον χώρο εργασίας, ούτε και είναι αυτή η λειτουργία τους.
20. Προκειμένου τα νέα προϊόντα της τυποποίησης να χρησιμοποιηθούν στη δημόσια πολιτική, τα έγγραφα, οι διαδικασίες και οι οργανισμοί που δημιουργούν νέα προϊόντα τυποποίησης πρέπει να συμμορφώνονται με ορισμένες αρχές που εξασφαλίζουν την δυνατότητα αποδοχής τους. Ανταποκρινόμενες στο ψήφισμα του 1999 του Συμβουλίου, **οι υπηρεσίες της Επιτροπής έχουν συντάξει ένα προκαταρκτικό έγγραφο²⁶** στο οποίο ορίζονται λεπτομερώς τα κριτήρια αυτά και έχουν πραγματοποιήσει διαβουλεύσεις με ένα συμβουλευτικό φορέα που αποτελείται από εκπροσώπους των κρατών μελών. Μετά τη λήψη περαιτέρω αποφάσεων από τους ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης και τα μέλη τους σχετικά με ένα διαβαθμισμένο σύστημα προϊόντων και ένα πιο διευρυμένο φάσμα προϊόντων και υπηρεσιών τυποποίησης, το έγγραφο αυτό θα επανεξεταστεί. Εφόσον είναι απαραίτητο, θα γίνει πιο επίσημο.
21. Τα νέα προϊόντα και υπηρεσίες της ευρωπαϊκής τυποποίησης φαίνεται πως δεν στηρίζονται πάντα πλήρως σε εθνικό επίπεδο. Ωστόσο, η δέσμευση από μέρους των εθνικών οργανισμών τυποποίησης και των κρατών μελών είναι απαραίτητη προκειμένου να υποστηριχθούν τα νέα προϊόντα της τυποποίησης και να αποφευχθεί η ανάπτυξη αντικρουόμενων λύσεων. Η τακτική **ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τα νέα προϊόντα της τυποποίησης** μεταξύ των εθνικών και ευρωπαϊκών οργανισμών τυποποίησης θα μπορούσε να καταστήσει δυνατή την αξιοποίηση των

²⁴ http://www.cenorm.be/iss/Major_Activities/eEurope/eur.htm,
<http://www.etsi.org/europe/eeurope.htm>

²⁵ *Πρβλ.* Κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή του άρθρου 81 της συνθήκης ΕΚ στις συμφωνίες οριζόντιας συνεργασίας, ΕΕ C 3 της 6.1.2001, σ. 2-30.

²⁶ SOGS N363R3.

συνεργειών και την έναρξη εργασιών σε ευρωπαϊκό επίπεδο, την κατάλληλη στιγμή και στις περιπτώσεις όπου χρειάζονται.

III.3. Ο ρόλος των δημόσιων αρχών

22. Οι δημόσιες πολιτικές πρέπει να αντισταθμίζουν τις ατέλειες της αγοράς και να αποσκοπούν στην πραγμάτωση ορισμένων από τα δυνητικά κοινωνικοοικονομικά οφέλη που μπορεί να προσφέρει η τυποποίηση, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης των ΜΜΕ και των συμφερόντων των εργαζομένων, των καταναλωτών και του περιβάλλοντος. Ομοίως, η πολιτική καινοτομίας οφείλει να επιτύχει μια ισορροπία μεταξύ των μέσων προστασίας των δικαιωμάτων των δημιουργών καινοτομίας, όπως τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας, και των μέσων διάδοσης της καινοτομίας μέσω ανοικτών, εθελοντικών προτύπων. Ως εκ τούτου, **είναι προς όφελος των δημόσιων αρχών να διατηρήσουν ένα σταθερό και διαφανές νομικό, πολιτικό και οικονομικό πλαίσιο για την τυποποίηση**²⁷.
23. Το ψήφισμα του Συμβουλίου του 1999²⁸ επεσήμανε το θεμιτό συμφέρον που έχουν οι δημόσιες αρχές στην ευρωπαϊκή τυποποίηση, λόγω της νέας διάστασης που έχει λάβει ως αποτέλεσμα της ευρείας χρήσης της από τις κοινοτικές πολιτικές. Η Επιτροπή εξήγησε τις δυνατότητες των προτύπων στην ανακοίνωσή της σχετικά με την ευρύτερη χρήση της τυποποίησης στην κοινοτική πολιτική²⁹. Ακολούθως, **οι ευρωπαϊκοί οργανισμοί τυποποίησης επέκτειναν περαιτέρω τους τομείς στους οποίους δραστηριοποιούνται ανταποκρινόμενοι στις ευρωπαϊκές πολιτικές**. Αυτό δείχνει το πνεύμα συνεργασίας που υπάρχει μεταξύ του ευρωπαϊού ρυθμιστή και των ευρωπαϊκών οργανισμών τυποποίησης, όπως παρουσιάζεται κατωτέρω.
- 23.1. Τα ευρωπαϊκά πρότυπα διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο **στις συμβάσεις προμηθειών στον τομέα της άμυνας** που συνάπτονται από εθνικά υπουργεία και υπηρεσίες εξοπλισμού. Μελέτες έχουν δείξει ότι η αντικατάσταση των εθνικών στρατιωτικών προδιαγραφών με ευρωπαϊκά ή διεθνή πολιτικά πρότυπα θα μπορούσε να αυξήσει την αποδοτικότητα και να μειώσει το κόστος των προμηθειών για τις κυβερνήσεις. Το Νοέμβριο του 2000, η Επιτροπή οργάνωσε ένα συνέδριο για τις ευρωπαϊκές συμβάσεις προμηθειών στον τομέα της άμυνας τον 21ο αιώνα, στο πλαίσιο του οποίου διερευνήθηκε μεταξύ άλλων η δυνατότητα εναρμόνισης, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, των διαδικασιών τυποποίησης στον τομέα της άμυνας και η δυνατότητα δημιουργίας διασυνδέσεων με την πολιτική τυποποίηση. Οι ευρωπαϊκοί οργανισμοί τυποποίησης κλήθηκαν να συμμετάσχουν στο διάλογο και η CEN **ορίστηκε ως πλατφόρμα για την κατάρτιση ενός ευρωπαϊκού εγχειριδίου αμυντικών προτύπων και διαδικασιών**.
- 23.2. Η Λευκή Βίβλος για την **ασφάλεια των τροφίμων**³⁰, το οποίο εκδόθηκε στις αρχές του 2000, έδειξε ότι η Επιτροπή θεωρεί ως μία από τις βασικές της προτεραιότητες τη διασφάλιση των πλέον υψηλών προτύπων για την ασφάλεια των τροφίμων στην ΕΕ. Ως προς το θέμα αυτό, πρέπει να σημειωθεί ότι είναι αναγκαία η εφαρμογή μεθόδων ανάλυσης για τον έλεγχο της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις ασφαλείας για τα τρόφιμα ή τα υλικά που έρχονται σε επαφή με τα τρόφιμα. Καθώς η πρόοδος στην ανάπτυξη νέων μεθόδων ανάλυσης είναι ταχύτατη, η Επιτροπή προσπαθεί κατ'

²⁷ Ψήφισμα του Συμβουλίου της 28.10.1999, OJ C 141, 19.5.2000.

²⁸ Βλ. ανωτέρω.

²⁹ COM(1995) 412 τελικό της 30.10.1995.

³⁰ COM(1999) 719 τελικό της 12.1.2000.

αρχήν να αποφύγει την πρόβλεψη συγκεκριμένων μεθόδων ανάλυσης στη νομοθεσία, παρά το γεγονός ότι, σε ορισμένες περιπτώσεις, αυτό θεωρήθηκε ενδεδειγμένο. Ο καθορισμός ποιοτικών κριτηρίων για επικυρωμένες μεθόδους αποτελεί μια πιο ευέλικτη και προτιμητέα προσέγγιση. Οι επικυρωμένες μέθοδοι παρέχουν στις αρχές επιβολής, στη βιομηχανία και στα εργαστήρια πιστοποίησης τα μέσα διασφάλισης της συμμόρφωσης με τα όρια που προβλέπονται από τη νομοθεσία. Η χρήση ευρωπαϊκών προτύπων είναι μια δυνατότητα για την εξασφάλιση ενός βαθμού εναρμόνισης σ' αυτό το πεδίο και η CEN έχει ήδη καταρτίσει περίπου 50 πρότυπα στον τομέα «ανάλυση τροφίμων – οριζόντιες μέθοδοι», ενώ έχει λάβει εντολή για τη μελέτη 28 μεθόδων ανάλυσης στον τομέα των υλικών που έρχονται σε επαφή με τρόφιμα.

- 23.3. Ο νέος τομέας των **ηλεκτρονικών υπηρεσιών** και άλλων εξελίξεων που αφορούν την κοινωνία της πληροφορίας αποτελεί ακόμη ένα πεδίο στο οποίο η ευρωπαϊκή τυποποίηση μπορεί να παράσχει στήριξη για την ευρωπαϊκή νομοθεσία και για πολιτικές πρωτοβουλίες όπως η *e-Europe*. Η οδηγία σχετικά με το κοινοτικό πλαίσιο για τις ηλεκτρονικές υπογραφές (1999/93/EK)³¹ και η πρόταση οδηγίας της Επιτροπής σχετικά με ένα κοινό κανονιστικό πλαίσιο για τα δίκτυα και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών³² αποτελούν παραδείγματα αυτού του γεγονότος. Η πρώτη αφορά τη συνεργασία **μιας εξειδικευμένης ομάδας για τις ηλεκτρονικές υπογραφές και των CEN και ETSI**, με σκοπό την παροχή των απαιτούμενων προτύπων για τη στήριξη των απαιτήσεων της οδηγίας σχετικά με τις ηλεκτρονικές υπογραφές.³³ Η δεύτερη προβλέπει την επιλογή κατάλληλων τεχνικών λύσεων για τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, στις οποίες οι ευρωπαϊκοί οργανισμοί τυποποίησης θα δώσουν μια πιο επίσημη μορφή προκειμένου να διατηρηθεί η συνοχή και η διαλειτουργικότητα στην εσωτερική αγορά.
- 23.4. Στον τομέα της **τηλεπληροφορικής οδικών συγκοινωνιών και των ευφών συστημάτων μεταφορών**, η ευρωπαϊκή τυποποίηση προχωρεί σε ζητήματα όπως η συλλογή, η ανταλλαγή και μετάδοση δεδομένων κυκλοφορίας, τα κυκλώματα αποκλειστικής επικοινωνίας μικρής εμβέλειας (DSRC) για εφαρμογές όπως η είσπραξη τελών διοδίων, τα αυτόματα συστήματα εντοπισμού οχημάτων, τα πρότυπα διεπαφής ανθρώπου-μηχανής και οι έξυπνες κάρτες. Είναι σημαντικό τα ηλεκτρονικά συστήματα είσπραξης τελών να είναι διαλειτουργικά και πέραν των εθνικών συνόρων προκειμένου να διευκολύνεται η ροή κυκλοφορίας στην Ευρώπη. Η Επιτροπή κάλεσε τη CEN να ολοκληρώσει τις εργασίες της σχετικά με την ανάπτυξη, την επικύρωση και τη δοκιμή των DSRC και άλλων συναφών προτύπων.³⁴ Επιπλέον των εργασιών που διεξάγει η CEN, επιτεύχθηκε πρόοδος στον τομέα αυτόν και από φόρουμ και κοινοπραξίες, καθώς και από τα ενδιαφερόμενα μέρη βάσει μνημονίων συνεργασίας.
24. Η ευρύτερη χρήση προτύπων από τις δημόσιες αρχές συνδέεται με τις σημαντικές προσπάθειες που έχουν καταβληθεί για τη βελτίωση και την απλούστευση του κανονιστικού περιβάλλοντος στην ΕΕ. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβώνας τόνισε ότι οι επιχειρήσεις και οι πολίτες χρειάζονται ένα **κανονιστικό πλαίσιο**

³¹ Οδηγία 1999/93/EK, ΕΕ L 13, 19.1.2000, σ. 12.

³² COM(2000) 393 τελικό της 12.7.2000.

³³ Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία για την Τυποποίηση των Ηλεκτρονικών Υπογραφών (EESSI) διατίθενται στη διεύθυνση <http://www.ict.etsi.fr/eessi/EESSI-homepage.htm>.

³⁴ COM(1998) 795 τελικό της 21.12.1998.

σαφές, αποτελεσματικό και λειτουργικό σε μια ταχέως μεταβαλλόμενη παγκόσμια αγορά και ότι οι επίσημες κανονιστικές ρυθμίσεις δεν αποτελούν πάντα την απάντηση³⁵. Εναλλακτικές, συμπληρωματικές προσεγγίσεις μπορούν ενίοτε να παρέχουν αποτελεσματικότερες λύσεις. Η πρόκληση είναι να εξασφαλιστούν υψηλά επίπεδα προστασίας, ενώ ταυτόχρονα να αποφεύγονται οι υπερβολικές κανονιστικές ρυθμίσεις.³⁶ Η νέα προσέγγιση της τεχνικής εναρμόνισης και τυποποίησης αποτελεί ένα μοντέλο που συνδυάζει αυτές τις δύο απαιτήσεις και το Συμβούλιο κάλεσε την Επιτροπή **να εξετάσει κατά πόσον η νέα προσέγγιση μπορεί να εφαρμοστεί σε τομείς που δεν καλύπτονται ακόμη**, ως μέσο βελτίωσης και απλούστευσης της νομοθεσίας, όπου είναι εφικτό³⁷.

- 24.1. Η πρόταση της Επιτροπής για μια **νέα οδηγία για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων, που αντικαθιστά την οδηγία 92/59/ΕΟΚ του Συμβουλίου**,³⁸ επιδιώκει μεταξύ άλλων να προσδιορίσει σαφέστερα τα κριτήρια για την αξιολόγηση της ασφάλειας των προϊόντων και να αποσαφηνίσει το ρόλο των ευρωπαϊκών και εθνικών προτύπων ως προς το θέμα αυτό. Η πρόταση διασφαλίζει – σύμφωνα με τη φιλοσοφία της νέας προσέγγισης – ότι τα προϊόντα που συμμορφώνονται με τα ευρωπαϊκά πρότυπα, τα οποία έχουν θεσπιστεί από τους ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης, βάσει εντολής που έδωσε και δημοσίευσε η Επιτροπή, μπορεί να θεωρείται ότι συμμορφώνονται με τη γενική απαίτηση ασφαλείας της οδηγίας.
- 24.2. Στις 7 Φεβρουαρίου 2001 η Επιτροπή ενέκρινε μια **Πράσινη Βίβλο σχετικά με την ολοκληρωμένη πολιτική προϊόντων (ΟΠΠ)**³⁹. Στόχος της είναι η έναρξη διαλόγου σχετικά με τον ρόλο και τα πιθανά μέτρα που θα μπορούσαν να ληφθούν σε ευρωπαϊκό επίπεδο για τη βελτίωση της περιβαλλοντικής απόδοσης ενός ευρέος φάσματος προϊόντων κατά τη διάρκεια ολόκληρου του κύκλου ζωής τους. Στην Πράσινη Βίβλο η τυποποίηση αναγνωρίζεται ως ένα από τα πιθανά μέσα που μπορούν να συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων της ΟΠΠ. Ως εκ τούτου, η Πράσινη Βίβλος ζήτησε τη διατύπωση απόψεων σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο η νέα προσέγγιση θα μπορούσε να εφαρμοστεί όσο το δυνατόν καλύτερα στις νέες πρωτοβουλίες που αναλαμβάνονται στον τομέα του σχεδιασμού των προϊόντων, καθώς και σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο θα μπορούσε να διασφαλιστεί η συστηματική ενσωμάτωση των περιβαλλοντικών παραγόντων στα πρότυπα των προϊόντων.
- 24.3. Σε εξέλιξη βρίσκονται εργασίες για μια πρόταση της Επιτροπής για την εναρμόνιση των απαιτήσεων σχετικά με το **φιλικό προς το περιβάλλον σχεδιασμό του ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (ΗΗΕ)** και για τη διευκόλυνση της χρήσης εναρμονισμένων προτύπων⁴⁰. Η εν λόγω οδηγία αποσκοπεί στην διασφάλιση της ελεύθερης κυκλοφορίας των προϊόντων αυτών εντός της εσωτερικής αγοράς στοχεύοντας στη βελτίωση των συνολικών τους συνεπειών στο περιβάλλον και

³⁵ COM(2001) 79 της 7.2.2001.

³⁶ COM(2001) 130 της 7.3.2001.

³⁷ Ψήφισμα του Συμβουλίου για το ρόλο της τυποποίησης στην Ευρώπη, ΕΕ C 141, 19.5.2000.

³⁸ COM(2000) 139 τελικό της 29.3.2000.

³⁹ COM(2001) 68 τελικό της 7.2.2001.

⁴⁰ http://europa.eu.int/comm/enterprise/electr_equipment/eee/index.htm.

εξασφαλίζοντας ως εκ τούτου την αποτελεσματική χρήση των πόρων και ένα υψηλό επίπεδο περιβαλλοντικής προστασίας συμβατό με την αειφόρο ανάπτυξη⁴¹.

25. Η συνεργασία μεταξύ της Κοινότητας και των ευρωπαϊκών οργανισμών κατάρτισης προτύπων απαιτεί διακριτούς ρόλους για καθένα από τα μέρη. Το Συμβούλιο τόνισε το γεγονός αυτό το 1999 όταν ζήτησε τη δημιουργία νέων μηχανισμών για συνεργασία και διαφάνεια⁴². Πέραν των γενικών κατευθυντήριων γραμμών για τη συνεργασία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των ευρωπαϊκών οργανισμών τυποποίησης του 1984⁴³ και το ψήφισμα του Συμβουλίου του 1992⁴⁴, **οι υπηρεσίες της Επιτροπής συνέταξαν ένα προκαταρκτικό έγγραφο εργασίας σχετικά με τον ρόλο των δημόσιων αρχών στην τυποποίηση**⁴⁵. Το έγγραφο αυτό λαμβάνει ως σημείο εκκίνησης την ανάγκη να εκπληρώνουν οι αρχές τις υποχρεώσεις δημοσίου συμφέροντος, σεβόμενες παράλληλα την εθελοντική φύση της τυποποίησης και την ανεξαρτησία των οργανισμών τυποποίησης. Εστιάζεται στην τυποποίηση στο πλαίσιο της νέας προσέγγισης.
26. Σε περίπτωση που οι δημόσιες αρχές κρίνουν ότι ένα εναρμονισμένο πρότυπο δεν ικανοποιεί απολύτως την ουσιώδη απαίτηση/απαιτήσεις μιας οδηγίας νέας προσέγγισης, μπορεί να αποσυρθεί η έκδοση των στοιχείων αναφοράς του εν λόγω προτύπου ή των σχετικών τμημάτων του. Αυτό μπορεί να γίνει μέσω μιας «ρήτρας διασφάλισης προτύπων», η οποία καλείται επίσης και «**επίσημη ένσταση**». Σε συνεργασία με τη συμβουλευτική επιτροπή που προβλέπεται από την οδηγία 98/34/EK⁴⁶, **χαράχτηκαν λεπτομερείς κατευθυντήριες γραμμές** για τη διοικητική διαδικασία που αφορά τις επίσημες ενστάσεις κρατών μελών ή της Επιτροπής κατά εναρμονισμένων προτύπων. Ωστόσο, πρέπει να σημειωθεί ότι από το σύνολο των εναρμονισμένων προτύπων που καταρτίστηκαν δυνάμει της νέας προσέγγισης, δέκα έχουν αποτελέσει αντικείμενο επίσημων ενστάσεων από το 1999.
27. Με στόχο την **περαιτέρω βελτίωση** του συστήματος και την πρόληψη επίσημων ενστάσεων, οι ευρωπαϊκοί οργανισμοί τυποποίησης θα μπορούσαν να υιοθετήσουν πρόσθετους μηχανισμούς, όπως έχει προταθεί από το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Μια επιλογή θα ήταν η περαιτέρω ενίσχυση της διαφάνειας του ευρωπαϊκού συστήματος και η παροχή πληροφοριών για τυχόν εναπομείνουσες επιφυλάξεις εκ μέρους των άμεσα ενδιαφερομένων σε εθνικό επίπεδο. Η Επιτροπή κατέθεσε αυτή την πρόταση κατά τη διάρκεια συζητήσεων με τους ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης. Μόνο η CEN, όπως έχει γίνει γνωστό, εξετάζει το θέμα.

⁴¹ Βλ. επίσης τη στρατηγική για την ενσωμάτωση της προστασίας του περιβάλλοντος και της αειφόρου ανάπτυξης στη πολιτική εσωτερικής αγοράς, έγγραφο του Συμβουλίου 8970/01 που υποβλήθηκε στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Γκέτεμποργκ, 15-16 Ιουνίου 2001.

⁴² *Πρβλ.* ψήφισμα του Συμβουλίου της 28.10.1999, ΕΕ C 141, 19.5.2000.

⁴³ Οι κατευθυντήριες γραμμές συμφωνήθηκαν αρχικά μεταξύ της Επιτροπής, της CEN και της CENELEC. Σήμερα βρίσκονται υπό αναθεώρηση λαμβάνοντας υπόψη τις δραστηριότητες του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Τηλεπικοινωνιακών Προτύπων (ETSI) και άλλες σχετικές εξελίξεις από το 1984 και μετά.

⁴⁴ *Πρβλ.* ψήφισμα του Συμβουλίου της 18.6.1992, ΕΕ C 173, 9.7.1992.

⁴⁵ SOGS N 302.

⁴⁶ *Πρβλ.* 98/34 έγγραφο Επιτροπής αριθ. 49/99 αναθ. 2 της 3ης Απριλίου 2000.

III.4. Αποτελεσματικότητα

28. Η βιομηχανία, οι δημόσιες αρχές και άλλα εμπλεκόμενα μέρη ενδιαφέρονται για την ύπαρξη ενός αποτελεσματικού συστήματος τυποποίησης, μέσω του οποίου θα μπορούν να καταρτίζουν και να συμφωνούν πρότυπα υψηλής ποιότητας, διαθέσιμα εντός λογικού χρονικού διαστήματος, ώστε να μπορούν να χρησιμοποιούνται αποτελεσματικά στην αγορά. **Η διαχείριση της διαδικασίας τυποποίησης είναι, κατ' αρχάς, ευθύνη των ευρωπαϊκών οργανισμών τυποποίησης και των μελών τους.** Από το 1999, οι ευρωπαϊκοί οργανισμοί τυποποίησης συνεχίζουν να επανεξετάζουν τις διαδικασίες τους με σκοπό την αύξηση της αποτελεσματικότητας και τη βελτίωση της συναίνεσης.
29. **Η εργασία σε απευθείας σύνδεση, η δωρεάν παροχή προϊόντων και υπηρεσιών μέσω του Διαδικτύου** και η ευρύτερη χρήση εφαρμογών βασισμένων στον Παγκόσμιο Ιστό έχουν φέρει το ETSI στην πρώτη γραμμή από πλευράς αποδοτικότητας. Στη CEN έχει προχωρήσει σε μεγάλο βαθμό η εφαρμογή ενός παρόμοιου σχεδίου που ονομάζεται e-CEN και στοχεύει στην επεξεργασία, την πρόσβαση και την παραγγελία προτύπων μέσω του Διαδικτύου. Η CEN έχει ξεκινήσει επίσης μια **πρωτοβουλία συγκριτικής αξιολόγησης για τον εντοπισμό βέλτιστων πρακτικών** σε διάφορα θέματα. Η CENELEC καθιέρωσε ένα **σύστημα ελέγχου** για την αξιολόγηση της λειτουργίας των τεχνικών της υπηρεσιών βάσει καθορισμένων κριτηρίων συγκριτικής αξιολόγησης. Μολονότι διαφέρουν ως προς τη σύνθεση και τις οργανωτικές τους ρυθμίσεις, οι τρεις ευρωπαϊκοί οργανισμοί τυποποίησης θα μπορούσαν αναμφίβολα να διδαχθούν ο ένας από τον άλλο μέσω της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών. Ανταποκρινόμενο στο αίτημα του Συμβουλίου⁴⁷, το ETSI έκανε χρήση της **ενδεικτικής ψηφοφορίας** προκειμένου να βελτιωθεί η πρόσβαση όλων των ενδιαφερόμενων μερών σε όσο το δυνατόν πιο πρώιμο στάδιο της διαδικασίας και να αποφευχθούν συμφορήσεις που συνεπάγονται κίνδυνο άσκοπων καθυστερήσεων. Η ηλεκτρονική εργασία στη CEN θα προσφέρει επίσης τη δυνατότητα χρήσης της ενδεικτικής ψηφοφορίας.
30. Σε **εθνικό επίπεδο** έχουν δρομολογηθεί αρκετά μέτρα: ένα καλό παράδειγμα είναι η διαδικασία συγκριτικής αξιολόγησης που ξεκίνησε ο φινλανδικός οργανισμός τυποποίησης και στην οποία συνεισέφερε χρηματοδοτικά η Επιτροπή. Το σχέδιο κατέληξε στον προσδιορισμό 59 βέλτιστων πρακτικών στις διαδικασίες τυποποίησης τεσσάρων εθνικών οργανισμών τυποποίησης. Οι βέλτιστες πρακτικές προσδιορίστηκαν σε τομείς όπως η εξυπηρέτηση πελατών, η διαχείριση/διοίκηση, οι πωλήσεις και το μάρκετινγκ. Η διαδικασία ολοκληρώθηκε με ορισμένες επιχειρησιακές συστάσεις για την ομάδα των συμμετεχόντων οργανισμών τυποποίησης και με ειδικές συστάσεις για καθέναν εξ αυτών. Οι επιπτώσεις των προτύπων έχουν επίσης εξεταστεί από διάφορες οπτικές γωνίες μέσω μελετών⁴⁸.

⁴⁷ Σημείο 23 του ψηφίσματος της 28.10.1999, ΕΕ C 141, 19.5.2000.

⁴⁸ Πρβλ. DIN Deutsches Institut für Normung e.V. (Hrsg): Gesamtwirtschaftlicher Nutzen der Normung, Beuth Verlag, GmbH, Berlin/wien/Zürich 2000· και, Swann, G.M.P., The economics of standardisation: report for the Standards and Technical Regulations Directorate of the Department of Trade and Industry, Manchester Business School, 2000.

31. Προκειμένου να συμπληρωθεί η εικόνα και να εντοπιστούν ζητήματα περαιτέρω βελτίωσης της τυποποίησης και των πολιτικών τυποποίησης, η Επιτροπή έχει ξεκινήσει μια **μελέτη σχετικά με το συνολικό αντίκτυπο της τυποποίησης στην ΕΕ και την ΕΖΕΣ**, κατόπιν αιτήματος του Συμβουλίου⁴⁹. Μια εξωτερική ομάδα μελέτης έλαβε εντολή να εξετάσει ποιες πτυχές της οικονομίας και της κοινωνίας έχουν επηρεαστεί από τα πρότυπα και σε ποιο βαθμό⁵⁰. Το σχέδιο μελέτης προτείνει την εξέταση πτυχών όπως η υγεία και η ασφάλεια των εργαζομένων, η προστασία των καταναλωτών, το περιβάλλον, η καινοτομία και το εμπόριο. Στοιχεία για την εκπόνηση τέτοιου είδους αξιολόγησης αντικτύπου θα συγκεντρωθούν για ορισμένους από τους τομείς που διέπονται από τη νέα προσέγγιση. Άλλοι τομείς που μπορούν να εξεταστούν είναι οι τομείς μελλοντικής ανάπτυξης όπου οι προοπτικές που παρουσιάζουν τα ευρωπαϊκά πρότυπα είναι σημαντικές. Στα πλαίσια του κοινοτικού προγράμματος έρευνας για την ανταγωνιστική και αειφόρο ανάπτυξη εκπονείται μια άλλη μελέτη, η οποία εξετάζει τη σχέση μεταξύ «τυποποίησης και δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας»⁵¹. Στόχος της είναι να διερευνήσει τις τεχνικές, νομικές και οικονομικές σχέσεις μεταξύ της διαδικασίας τυποποίησης και της καταχώρισης δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας (διπλώματα ευρεσιτεχνίας, εμπορικά σήματα, copyright, προστασία λογισμικού).
32. Οι εργασίες για τα ευρωπαϊκά πρότυπα έχουν προχωρήσει από το 1999. Το **Παράρτημα 1 παρουσιάζει την εξέλιξη για τα ευρωπαϊκά πρότυπα που εγκρίθηκαν τους τελευταίους 18 μήνες**. Καταδεικνύει το γεγονός ότι μόνο ένα μικρό τμήμα των ευρωπαϊκών προτύπων αναπτύσσονται κατόπιν εντολής της Επιτροπής. Στη συντριπτική τους πλειοψηφία δρομολογούνται αμιγώς από την αγορά. Το στοιχείο αυτό αιτιολογείται από το γεγονός ότι το κόστος της ευρωπαϊκής τυποποίησης βαρύνει σε ποσοστό άνω του 90% τους παράγοντες της αγοράς.
33. Σε ό,τι αφορά την τυποποίηση σε σχέση με τις οδηγίες νέας προσέγγισης, το πρόγραμμα εναρμονισμένων προτύπων έχει σχεδόν ολοκληρωθεί στους τομείς των παιχνιδιών, των οργάνων ζύγισης μη αυτόματης λειτουργίας, των συσκευών αερίου και των απλών δοχείων πίεσης. Σημαντική πρόοδος έχει σημειωθεί στον ατομικό προστατευτικό εξοπλισμό και τις ιατρικές συσκευές, τομείς οι οποίοι καλύπτονται αμφότεροι από οδηγίες νέας προσέγγισης. Οι εργασίες ευρωπαϊκής τυποποίησης στον τομέα της ασφάλειας των μηχανημάτων έχουν προχωρήσει και υπάρχουν πλέον περισσότερα από 360 εναρμονισμένα πρότυπα, εκ των οποίων 250 παρέχουν τεκμήριο συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις του κοινοτικού δικαίου. Σε σχέση με την οδηγία για τον εξοπλισμό πίεσης σχεδιάζεται ένα πρόγραμμα το οποίο περιλαμβάνει περισσότερα από 700 εναρμονισμένα πρότυπα. Έως τα μέσα του 2001 είχαν θεσπιστεί 450 περίπου πρότυπα, 50 εκ των οποίων ήταν εναρμονισμένα. Πολλές εργασίες αναμένεται ακόμη να πραγματοποιηθούν για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασιών, τα εκρηκτικά μη στρατιωτικής χρήσεως, τις εκρήξιμες ατμόσφαιρες και τα σκάφη αναψυχής. Οι εργασίες τυποποίησης για τα σκάφη αναψυχής πραγματοποιούνται σε συνεργασία με το Διεθνή Οργανισμό Τυποποίησης (ISO). Η ηλεκτροτεχνική τυποποίηση προχωρεί επίσης και έως το τέλος του 2000 είχε επικυρωθεί το 84% των εναρμονισμένων προτύπων. Οι εργασίες αυτές ουσιαστικά βασίζονται στις αντίστοιχες εργασίες της Διεθνούς Ηλεκτροτεχνικής Επιτροπής (IEC) στον τομέα της ηλεκτρομαγνητικής συμβατότητας, του

⁴⁹ Σημείο 25 του ψηφίσματος της 28.10.1999, ΕΕ C 141, 19.5.2000.

⁵⁰ *Πρβλ.* ανακοίνωση σύναψης συμβάσεως αριθ. 043202, ΕΕ S 63, 30.3.2001.

⁵¹ *Πρβλ.* ΕΕ S 15, 22.1.2000.

ηλεκτρονικού εξοπλισμού στην ιατρική και κτηνιατρική πρακτική, του ηλεκτρικού εξοπλισμού για σιδηροδρόμους και της ηλεκτρικής ασφάλειας των μηχανημάτων.

34. Μέχρι πρόσφατα δεν υπήρχε κανένα εναρμονισμένο πρότυπο για τα προϊόντα δομικών κατασκευών. Αυτό έχει αλλάξει και ένα σημαντικό βήμα έγινε με την συμφωνία για τα **πρώτα εναρμονισμένα πρότυπα σχετικά με τα προϊόντα δομικών κατασκευών**. Τα εναρμονισμένα πρότυπα για το τσιμέντο, τα σταθερά συστήματα πυρασφάλειας, τα γεωφάσματα, τα εφέδρανα και τις εγκαταστάσεις ανύψωσης βρίσκονται στην πρώτη αυτή ομάδα εναρμονισμένων προτύπων που αφορούν τα προϊόντα για δομικές κατασκευές. Άλλα 60 πρότυπα βρίσκονται στα τελικά στάδια ανάπτυξης και άλλα τόσα περίπου προγραμματίζεται να ολοκληρωθούν έως το τέλος του 2001. Αυτή η εξέλιξη αναμένεται να δώσει ώθηση στην εσωτερική αγορά προϊόντων δομικών κατασκευών με την άρση των τεχνικών εμποδίων για το εμπόριο, τη δημιουργία νέων αγορών και τη μείωση του κόστους συμμόρφωσης. Ως μέσο **βελτίωσης της αποτελεσματικότητας σύμφωνα με τις εντολές τυποποίησης** αλλά και σε γενικότερη βάση, η Επιτροπή έχει προγραμματίσει την πραγματοποίηση τακτικών τομεακών συναντήσεων επισκόπησης με σκοπό την παρακολούθηση της προόδου και την παύση της χρηματοδοτικής στήριξης τομέων όπου δεν σημειώνεται πρόοδος.
35. Οι εντολές είναι έγγραφα αναφοράς για τις δραστηριότητες τυποποίησης με τα οποία οι δημόσιες αρχές καλούν τις ευρωπαϊκές αρχές τυποποίησης να αναπτύξουν τεχνικές προδιαγραφές. Η οδηγία 98/34/EK παρέχει το γενικό πλαίσιο για την κατάρτιση εντολών, το οποίο μπορεί να συμπληρωθεί από διατάξεις σε μεμονωμένες οδηγίες που χρησιμοποιούν αυτό το μέσο. Οι εντολές τυποποίησης αποτελούν σημαντικές διεπαφές μεταξύ της δημόσιας πολιτικής και του εθελοντικού περιβάλλοντος τυποποίησης. **Από το 1999, η Επιτροπή έχει υποβάλει 26 εντολές στους ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης**. 13 από τις εντολές αυτές σχετίζονται με τη νέα προσέγγιση, 7 εντολές αφορούν απαιτήσεις προστασίας του καταναλωτή, όπως για τους αναπτήρες, τις σκάλες, της αντοχή των νυχτερινών ενδυμάτων στη φωτιά, την παιδική ασφάλεια κ.λπ., ενώ οι υπόλοιπες αφορούν τη νομοθεσία στους τομείς της ενέργειας, της προστασίας του περιβάλλοντος και της εσωτερικής αγοράς (ταχυδρομικές υπηρεσίες). Οι δραστηριότητες τυποποίησης που αφορούν τη διαλειτουργικότητα του σιδηροδρομικού δικτύου υψηλής ταχύτητας οδήγησαν στην κατάρτιση 52 ευρωπαϊκών προτύπων, ενώ προχωρούν οι εργασίες για άλλα 49 πρότυπα. Ένα άλλο παράδειγμα εντολής που σχετίζεται με το δημόσιο συμφέρον είναι το έργο που ζητήθηκε για τις ανθρωπιστικές επιχειρήσεις άρσης ναρκοπεδίων.
36. Το Συμβούλιο τόνισε ότι οι εντολές⁵² πρέπει να καταρτίζονται με ακρίβεια και αποτελεσματικότητα και ότι οι δραστηριότητες τυποποίησης που καλύπτονται από εντολές πρέπει να παρακολουθούνται διεξοδικά⁵³. Για την περαιτέρω βελτίωση του πεδίου εφαρμογής, της κατάρτισης και της διαχείρισης των εντολών και για τη συμπλήρωση μιας μελλοντικής έκδοσης του οδηγού για τη νέα προσέγγιση, οι **υπηρεσίες της Επιτροπής έχουν συντάξει και συζητήσει με τα κράτη μέλη ένα προκαταρκτικό έγγραφο σχετικά με τον ρόλο και την προετοιμασία των**

⁵²

Πρβλ. ψήφισμα του Συμβουλίου της 7.5.1985, ΕΕ C 136, 4.6.1985.

⁵³

Πρβλ. ψήφισμα του Συμβουλίου της 28.10.1999, ΕΕ C 141, 19.5.2000.

εντολών τυποποίησης⁵⁴. Μετά την εργασία αυτή θα εκπονηθεί ένα παρόμοιο έγγραφο σχετικά με την παρακολούθηση των εντολών τυποποίησης.

III.5. Χρηματοδότηση

37. Το θέμα της μελλοντικής χρηματοδότησης της ευρωπαϊκής τυποποίησης θα αποκτήσει μεγαλύτερη σημασία. Προκειμένου να συνεχίσει να συνεισφέρει η βιομηχανία, **το σύστημα οφείλει να διατηρήσει την ελκυστικότητά του και να αποδείξει την προστιθέμενη αξία που προσφέρει στην ανταγωνιστικότητα.** Εκτός από το ETSI, το οποίο λειτουργεί περισσότερο βάσει συνεισφορών των μελών του, το σύστημα των CEN και CENELEC στηρίζεται σε μεγάλο βαθμό στις πωλήσεις των προτύπων από τα εθνικά τους μέλη. Οι πωλήσεις δέχονται ολοένα μεγαλύτερες πιέσεις. Οι εθνικοί οργανισμοί τυποποίησης στην Ευρώπη βλέπουν σήμερα τις συλλογές των προτύπων τους όχι μόνο να εξομοιώνονται ολοένα περισσότερο, αλλά και να διατίθενται ευκολότερα με ηλεκτρονικά μέσα. Ο ανταγωνισμός για πωλήσεις γίνεται πιο έντονος και διεθνικός. Το ερώτημα ως εκ τούτου είναι πώς το ευρωπαϊκό σύστημα τυποποίησης, το οποίο βασίζεται σε αποκεντρωμένους εθνικούς οργανισμούς διαφορετικού μεγέθους, θα εξακολουθήσει να είναι οικονομικά βιώσιμο. Το ζήτημα καθίσταται ακόμα πιο επείγον ενόψει της ενσωμάτωσης από τους ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης, στο εγγύς μέλλον, πρόσθετων οργανισμών τυποποίησης από υποψήφιας προς ένταξη χώρες, οι οποίοι στο σύνολό τους είναι σχετικά μικρού μεγέθους.
38. Το Συμβούλιο έχει εγείρει το συγκεκριμένο ζήτημα και η Επιτροπή έχει προτείνει την εκπόνηση κοινής **μελέτης** επί του ζητήματος από τους ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης. Οι τρεις οργανισμοί μελέτησαν τον καλύτερο τρόπο αντιμετώπισης των μελλοντικών προκλήσεων - με διαφορετικούς τρόπους ωστόσο.
- 38.1. Η CEN ανέθεσε σε μια εταιρεία συμβούλων διοίκησης την εκπόνηση μελέτης σχετικά με το χρηματοδοτικό της σύστημα. Η μελέτη αποκάλυψε ότι το σύστημα της CEN χρηματοδοτείται ουσιαστικά από τους **παράγοντες της αγοράς**, οι οποίοι το 2000 **συνεισέφεραν το 93% του συνολικού υπολογιζόμενου κόστους των 700 εκατομμυρίων ευρώ.** Οι σχετικά μικρές συνεισφορές από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα και την ΕΖΕΣ (2%) μπορούν να θεωρηθούν οικονομικά συμφέρουσες σε σχέση με τη σχετικά ισχυρή επιρροή που έχουν η ΕΚ και η ΕΖΕΣ με την προώθηση των πολιτικών τους μέσω αυτού του συστήματος. Η μελέτη κατέστησε επίσης πολύ σαφές ότι η δέσμευση των παραγόντων της αγοράς, κυρίως της βιομηχανίας, εξαρτάται από το βαθμό βελτίωσης της αποτελεσματικότητας του συστήματος και της φιλικότητάς του προς το χρήστη. Η μελέτη συνέστησε την περαιτέρω διερεύνηση εναλλακτικών τρόπων χρηματοδότησης των δραστηριοτήτων τυποποίησης ή νέων μορφών τυποποίησης όπως οι τεχνικές συμφωνίες (βλ. επίσης III.2). Ανέφερε ότι απαιτείται διαφοροποίηση των προϊόντων τυποποίησης και άλλων υπηρεσιών προκειμένου το σύστημα της CEN να διατηρήσει την ελκυστικότητά του. Η Επιτροπή χαιρετίζει την πρωτοβουλία της CEN για τη μελέτη του χρηματοδοτικού της συστήματος και τονίζει ότι τα πορίσματα της μελέτης συμφωνούν γενικά με τις προτεραιότητες της στήριξης των ΕΚ/ΕΖΕΣ προς τη CEN. Η Επιτροπή, ωστόσο, θεωρεί ότι ο ρόλος του Κέντρου Διαχείρισης της CEN αποκτά ολοένα και μεγαλύτερη σημασία, κυρίως όσον αφορά την ενίσχυση της συνοχής στο πλαίσιο του διευρυνόμενου συστήματος.

- 38.2. Η μελέτη του **ETSI** επίσης καθιστά σαφές το γεγονός ότι το μεγαλύτερο μέρος του κόστους της τυποποίησης καλύπτεται από τα μέλη μέσω της άμεσης συμμετοχής τους στις εργασίες. Το ETSI σκοπεύει να διατηρήσει και να επεκτείνει τη βάση των μελών του, ώστε να περιλαμβάνει για παράδειγμα «παράγοντες του Διαδικτύου». Για να διατηρήσει τον αυξανόμενο αριθμό των μελών του, το ETSI κρίνει ότι είναι απαραίτητο να διασφαλιστεί υψηλή αποτελεσματικότητα στις εργασίες, ένα ευρύ φάσμα προϊόντων τυποποίησης και η συμμετοχή σε σχέδια με εταίρους που τηρούν τις αρχές της τυποποίησης, όπως στην περίπτωση του σχεδίου εταιρικής σχέσης τρίτης γενιάς. Η μελέτη αναφέρει επίσης ότι η αναγνώριση και η στήριξη της πολιτικής των ΕΚ/ΕΖΕΣ έχει ζωτική σημασία για τα μέλη του ETSI.
- 38.3. Η **CENELEC** φαίνεται ότι αντιμετωπίζει τις ίδιες προκλήσεις, αλλά ακολούθησε μια λιγότερο προορατική στάση για την αντιμετώπισή τους αποφασίζοντας να βασίσει τις ενέργειές της στα πορίσματα της μελέτης της CEN.
39. Από το 1990, η Ευρωπαϊκή Κοινότητα και η ΕΖΕΣ έχουν εστιάσει τη στήριξή τους προς το ευρωπαϊκό σύστημα τυποποίησης στην παραγωγή εναρμονισμένων ευρωπαϊκών προτύπων για την εφαρμογή των οδηγιών νέας προσέγγισης. **Από το 1998 και μετά η χρηματοδοτική στήριξη της ΕΚ/ΕΖΕΣ βασιζόταν σε τρεις πυλώνες.** Η στήριξη παρεχόταν (α) στις κεντρικές γραμματείες των ευρωπαϊκών οργανισμών τυποποίησης, (β) για την ποιότητα της διαδικασίας τυποποίησης και (γ) για την προετοιμασία ειδικών εργασιών. Τα μέτρα για την ενίσχυση της ποιότητας περιελάμβαναν τις εργασίες των συμβούλων για τη «νέα προσέγγιση», καθώς και μεταφράσεις στις λιγότερο ομιλούμενες κοινοτικές γλώσσες. Οι ειδικές εργασίες περιελάμβαναν την παραγωγή εναρμονισμένων προτύπων σχετικών με τις οδηγίες νέας προσέγγισης και ευρωπαϊκών προτύπων σχετικών με τις κοινοτικές πολιτικές, όπως η προστασία του καταναλωτή, ή δραστηριότητες τυποποίησης που σχετίζονταν με ευρωπαϊκές πρωτοβουλίες πολιτικής, όπως η πρωτοβουλία *e-Europe*.
40. **Το 2001 επανεξετάστηκε η στήριξη των ΕΚ/ΕΖΕΣ προς τους ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης** προκειμένου να αυξηθεί η συνοχή, η αποτελεσματικότητα και η προβολή της ευρωπαϊκής τυποποίησης τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε διεθνές επίπεδο. Για την καλύτερη επίτευξη αυτών των στόχων και σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, η Επιτροπή κατάρτισε, μαζί με τους τρεις ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης, έναν κατάλογο εργασιών και ζήτησε να λαμβάνει τακτικές εκθέσεις σχετικά με τις επί μέρους εργασίες. Ο νέος κανονισμός θέτει προτεραιότητες (α) για τη βελτίωση του σχεδιασμού των νέων δραστηριοτήτων τυποποίησης και της ευαισθητοποίησης γύρω από αυτές· (β) για τη διασφάλιση της καλύτερης διαχείρισης των εργασιών τυποποίησης και των αντίστοιχων χρηματοδοτικών διαδικασιών· (γ) για την εφαρμογή ηλεκτρονικών εργαλείων εργασίας προκειμένου να επιταχυνθεί η διαδικασία τυποποίησης και να καταστεί δυνατή η ευρύτερη συμμετοχή· (δ) για τη βελτίωση της απόδοσης και της σημασίας για την αγορά μέσω της εφαρμογής ενός προγράμματος συγκριτικής αξιολόγησης μεταξύ των τριών ευρωπαϊκών οργανισμών τυποποίησης· και (ε) για την ενίσχυση της πληροφόρησης και της επικοινωνίας σχετικά με τα οφέλη της ευρωπαϊκής τυποποίησης για τη στήριξη των πολιτικών της ΕΕ.

III.6. Η διεύρυνση της ΕΕ και η διεθνής διάσταση

41. Τα πρότυπα, ιδιαίτερα τα διεθνή πρότυπα, μπορούν να διευκολύνουν το εμπόριο και την πρόσβαση στην αγορά, να βελτιώσουν την ποιότητα και την ασφάλεια των προϊόντων και των υπηρεσιών και να διαδώσουν γνώσεις, τεχνολογία και πρακτικές διαχείρισης μεταξύ των χωρών. Αυτός είναι και ο λόγος που έχουν εξελιχθεί σε ένα ζωτικής σημασίας στοιχείο για την οικονομική ολοκλήρωση και το παγκόσμιο εμπόριο. Σε ό,τι αφορά την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, το 1999 το Συμβούλιο χαιρέτισε ρητώς τις προσπάθειες που καταβάλλουν οι υποψήφιοι για προσχώρηση χώρες και οι οικείοι οργανισμοί τυποποίησης για να γίνουν μέλη των ευρωπαϊκών οργανισμών τυποποίησης⁵⁵.
42. Σχεδόν όλες οι υποψήφιοι χώρες είναι πλήρη μέλη του ETSI, κυρίως μέσω της συμμετοχής τους στην Ευρωπαϊκή Διάσκεψη των Ταχυδρομικών και Τηλεπικοινωνιακών Οργανισμών (CEPT) και της άμεσης συμμετοχής των επιχειρήσεων και των διοικήσεων στο ETSI. Επιπλέον, οι φορείς τυποποίησης των υποψηφίων χωρών είναι συνδεδεμένα μέλη των CEN και CENELEC με στόχο να γίνουν πλήρη μέλη. Ο εθνικός οργανισμός τυποποίησης της Τσεχικής Δημοκρατίας έχει γίνει πλήρες μέλος της CEN και της CENELEC από το 1997. **Από το 1999 τα συνδεδεμένα μέλη των ευρωπαϊκών οργανισμών τυποποίησης έχουν καταβάλει σημαντικές προσπάθειες στο πλαίσιο της προετοιμασίας για τη συμμετοχή τους ως πλήρη μέλη.** Τα σημαντικότερα κριτήρια που οφείλουν να πληρούν ώστε να γίνουν πλήρη μέλη είναι η μεταφορά του 80% των ευρωπαϊκών προτύπων (EN) και η αποδοχή της πολιτικής των CEN και CENELEC σχετικά με τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας. Επιπλέον, οι υποψήφιοι χώρες πρέπει να θεσπίσουν ένα νομικό πλαίσιο εντός του οποίου η τυποποίηση μπορεί να εφαρμόζεται ως εθελοντική, μη κυβερνητική δραστηριότητα. Σύμφωνα με πληροφορίες από τη CEN και τη CENELEC, **ορισμένοι εθνικοί οργανισμοί τυποποίησης από υποψήφιες χώρες έχουν υποβάλει τις επίσημες αιτήσεις τους για τη συμμετοχή τους ως πλήρη μέλη εντός του 2001.** Έως το 2002 αναμένεται να ακολουθήσουν και άλλοι.
43. Οι προσπάθειες των υποψηφίων χωρών και των εθνικών τους οργανισμών τυποποίησης να γίνουν πλήρη μέλη της CEN και της CENELEC συνοδεύτηκαν από χρηματοδοτική στήριξη στο πλαίσιο του κοινοτικού περιφερειακού προγράμματος τεχνικής βοήθειας, το οποίο στόχευε στη βελτίωση των συνολικών συστημάτων διασφάλισης ποιότητας στις υποψήφιες χώρες (PRAQ)⁵⁶. Το πρόγραμμα PRAQIII έληξε στο τέλος του 2000. **Περαιτέρω χρηματοδοτική στήριξη και τεχνική βοήθεια θα εξακολουθήσει να παρέχεται μέσω του προγράμματος PHARE για κάθε χώρα χωριστά βάσει των εταιρικών σχέσεων προσχώρησης,** λαμβανομένων υπόψη των ειδικών αναγκών των δικαιούχων στην αντίστοιχη υποψήφια χώρα.
44. Είναι σημαντικό η αύξηση του αριθμού των μελών της CEN και της CENELEC να μην παρουσιάσει καθυστέρηση σε σχέση με τη διεύρυνση της Κοινότητας. Θα ήταν εις βάρος της λειτουργίας της διευρυμένης εσωτερικής αγοράς εάν τα νέα κράτη μέλη έχουν θεσπίσει τη νομοθεσία, αλλά δεν μπορούν να συμμετάσχουν στο ευρωπαϊκό σύστημα τυποποίησης, το οποίο στηρίζει τη νομοθεσία και τις πολιτικές της Κοινότητας. Η αύξηση του αριθμού των μελών της CEN και της CENELEC θα απαιτήσει επίσης αλλαγές στις εσωτερικές τους διαδικασίες. **Για το λόγο αυτό, η**

⁵⁵ Ψήφισμα του Συμβουλίου της 28.10.1999, σημείο 17, ΕΕ C 141 της 19.5.2000.

⁵⁶ Περιφερειακό Πρόγραμμα για τη Διασφάλιση της Ποιότητας (PRAQ).

CEN και η CENELEC ετοιμάζουν σήμερα συστάσεις για διαρθρωτικές και διαδικαστικές αλλαγές λαμβάνοντας υπόψη τις νέες θεσμικές ρυθμίσεις και τους κανόνες για την Κοινότητα που προβλέπονται στη συνθήκη της Νίκαιας. Η Επιτροπή χαιρετίζει τις πρωτοβουλίες αυτές.

45. **Τα αγαθά που αποτελούν αντικείμενο διεθνών εμπορικών συναλλαγών απαιτούν διεθνή πρότυπα, όπου αυτό είναι εφικτό.** Καθώς η τυποποίηση παραμένει βασικά μια δραστηριότητα που καθοδηγείται από την αγορά, οι ενδιαφερόμενοι ευρωπαϊκοί φορείς και κύκλοι συμφερόντων έχουν καίριο συμφέρον να προωθήσουν το ευρωπαϊκό σύστημα και να σφυρηλατήσουν στενούς δεσμούς με τη διεθνή τυποποίηση εκτός της Ευρώπης. Η Επιτροπή ενθαρρύνει τους ενδιαφερόμενους ευρωπαϊκούς φορείς και κύκλους συμφερόντων να συνεχίσουν τις προσπάθειές τους προς αυτή την κατεύθυνση. Η τυποποίηση και η χρήση προτύπων αποτελούν επίσης τμήμα της κοινοτικής πολιτικής εξωτερικού εμπορίου⁵⁷, και η Κοινότητα οφείλει να συμμορφώνεται με τις διεθνείς συμφωνίες που αφορούν πρότυπα, όπως η συμφωνία του ΠΟΕ για τα τεχνικά εμπόδια στο εμπόριο (συμφωνία ΤΕΕ). Επιπλέον, οι υπηρεσίες της Επιτροπής συνέταξαν ένα έγγραφο σχετικά με τις **αρχές της ευρωπαϊκής πολιτικής για τη διεθνή τυποποίηση**⁵⁸. Το έγγραφο καταρτίστηκε σε συνεργασία με τους ενδιαφερόμενους ευρωπαϊκούς φορείς και κύκλους συμφερόντων στον τομέα της διεθνούς τυποποίησης. Ανακεφαλαιώνει και αποσαφηνίζει περαιτέρω την υφιστάμενη πολιτική με σκοπό να επιτύχει βελτίωση του συντονισμού και της συνοχής. Μπορεί να χρησιμεύσει ως έγγραφο αναφοράς και υλικό καθοδήγησης, όπως ζητήθηκε και από το Συμβούλιο.
46. Η κοινοτική πολιτική για τα πρότυπα και την τυποποίηση διαδραματίζει κάποιο ρόλο στις διεθνείς και πολυμερείς διαπραγματεύσεις και στις διμερείς και διαπεριφερειακές συμφωνίες. Κατ' αρχήν, υπάρχουν τρία είδη **κοινοτικής δραστηριότητας** στον τομέα αυτόν. Η Κοινότητα (1) προωθεί μια κοινή αντίληψη των αρχών της διεθνούς τυποποίησης, (2) ενθαρρύνει τη δημιουργία νομικών συνθηκών που να επιδέχονται την ανάπτυξη προτύπων και (3) παρέχει τεχνική βοήθεια σε τρίτες χώρες προκειμένου να τις βοηθήσει να εναρμονίσουν τους κανονισμούς, τα πρότυπα και την υποδομή αξιολόγησης της συμμόρφωσης που διαθέτουν με τις ευρωπαϊκές και διεθνείς απαιτήσεις. Ένας από τους στόχους της τεχνικής βοήθειας που παρέχει η Κοινότητα είναι η καλύτερη ενσωμάτωση των αναπτυσσομένων χωρών στην παγκόσμια οικονομία με την ενίσχυση της ουσιαστικής συμμετοχής τους στην παγκόσμια τυποποίηση. Από το 1999, έχουν πραγματοποιηθεί αρκετές δραστηριότητες στους εν λόγω τομείς.
- 46.1. Η **δεύτερη τριετής αναθεώρηση της συμφωνίας ΤΕΕ** προσέφερε τη δυνατότητα παρουσίασης των απόψεων⁵⁹ της Κοινότητας σχετικά με τις αρχές που αφορούν τη διεθνή τυποποίηση σε 140 χώρες περίπου. Η Κοινότητα εξήγησε ότι τα διεθνή πρότυπα που χρησιμοποιούνται στη νομοθεσία πρέπει να καταρτίζονται με πνεύμα ανοικτής συμμετοχής και αμεροληψίας προς κάθε συμμετέχον κράτος και με τρόπο διαφανή. Η Κοινότητα τόνισε ότι τα διεθνή πρότυπα πρέπει να είναι συνεπή, δηλαδή δεν πρέπει να ορίζουν απαιτήσεις που διαφοροποιούνται ή είναι αντιφατικές μεταξύ τους. Συνεπώς, η Κοινότητα θεωρεί σημαντικό το καθεστώς των οργανισμών που καταρτίζουν διεθνή πρότυπα. Προϋπόθεση για τη διασφάλιση αμερόληπτης

⁵⁷ COM(96) 564 τελικό της 13.11.1996.

⁵⁸ SEC(2001) 1296 της 26.7.2001.

⁵⁹ G/TBT/W/87, 14.9.1998 και Αναθ.1, 30.9.1999 G/TBT/W/133, 11.4.2000; G/TBT/W/149, 1.11.2000

αντιμετώπισης των εθνικών θέσεων αφενός και συνέπειας των διεθνών προτύπων αφετέρου θεωρείται η σύσταση των εν λόγω οργανισμών ως διεθνών φορέων. Κατά τη διάρκεια των συζητήσεων στο πλαίσιο του ΠΟΕ η Κοινότητα ενέκρινε την αρχή της μοναδικότητας, δηλαδή σε κάθε τομέα τυποποίησης πρέπει να δραστηριοποιείται αποκλειστικά ένας διεθνής φορέας⁶⁰.

- 46.2. Το Νοέμβριο του 2000 η δεύτερη τριετής αναθεώρηση της συμφωνίας TEE κατέληξε, μεταξύ άλλων, **σε μια απόφαση σχετικά με τις αρχές για την ανάπτυξη διεθνών προτύπων**⁶¹. Η Κοινότητα έκρινε ότι η συμφωνία αποτελεί ένα κατάλληλο τρόπο βελτίωσης της εφαρμογής της συμφωνίας TEE. Παρότι δεν περιέχει ρητά κριτήρια που να ισχύουν για τους οργανισμούς που καταρτίζουν διεθνή πρότυπα, η απόφαση διασφαλίζει ότι η συμμετοχή σε μια συγκεκριμένη διεθνή δραστηριότητα τυποποίησης είναι ανοικτή στους σχετικούς οργανισμούς τουλάχιστον όλων των μελών του ΠΟΕ⁶². Τονίζει ότι η συμμετοχή πρέπει να πραγματοποιείται, όπου είναι εφικτό, μέσω μιας αντιπροσωπίας που να εκπροσωπεί τη σχετική δραστηριότητα τυποποίησης στην επικράτεια ενός μέλους του ΠΟΕ. Επιπλέον, η δέσμη των κριτηρίων διασφαλίζει ότι τα διεθνή πρότυπα είναι συνεπή και δεν έρχονται σε αντίθεση μεταξύ τους. Σύμφωνα με την άποψη της Επιτροπής, οι διεθνείς οργανισμοί που λειτουργούν βάσει της εθνικής αντιπροσώπευσης είναι κατάλληλοι για την εφαρμογή αυτών των αρχών.
- 46.3. Ο ρόλος που μπορούν να διαδραματίσουν τα διεθνή πρότυπα στη διευκόλυνση του εμπορίου και την πρόσβαση στην αγορά παρεμποδίζεται εάν δεν λαμβάνεται υπόψη από τους κανονισμούς. Το Συμβούλιο κάλεσε επίσης τους εμπορικούς εταίρους της Ευρώπης να εισαγάγουν **ρυθμιστικά μοντέλα επιδεκτικά προτύπων**⁶³. Έχουν γίνει ορισμένα πρώτα βήματα για την επίτευξη μεγαλύτερης σύγκλισης με τους εμπορικούς εταίρους στο θέμα αυτό. Παραδείγματος χάριν, η συνάντηση για τα πρότυπα και την αξιολόγηση της συμμόρφωσης της ASEM⁶⁴ συμφώνησε επί **κατευθυντηρίων γραμμών για τη βέλτιστη ρυθμιστική πρακτική**. Ενώ η εφαρμογή των εν λόγω κατευθυντηρίων γραμμών είναι εθελοντική, χρησιμεύουν ως πρακτικές αναφορές για τους εταίρους της ASEM για την τήρηση των υποχρεώσεων τους δυνάμει της συμφωνίας TEE. Μεταξύ άλλων, οι κατευθυντήριες γραμμές ορίζουν ότι η ρύθμιση, εάν απαιτείται ρύθμιση, πρέπει να ορίζεται βάσει χαρακτηριστικών απόδοσης και μπορεί να τηρείται ή να τεκμαίρεται ότι τηρείται μέσω της συμμόρφωσης προς πρότυπα που πρέπει να είναι εναρμονισμένα με τα διεθνή πρότυπα σε όσο το δυνατόν μεγαλύτερο βαθμό.
- 46.4. Τα **οφέλη των επιδεκτικών σε πρότυπα ρυθμιστικών μοντέλων έχουν αποτελέσει αντικείμενο συζητήσεων στο πλαίσιο του ΟΟΣΑ**. Στον τομέα αυτό, ο ΟΟΣΑ έχει αναλύσει και εξετάσει κάποιες από τις εμπειρίες των μελών του σε ό,τι αφορά τη ρυθμιστική μεταρρύθμιση. Κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η διεθνής εναρμόνιση των τεχνικών κανόνων, για παράδειγμα, μέσω διεθνών προτύπων μπορεί να αποτελέσει

⁶⁰ *Πρβλ.* G/TBT/W/149, 1.11.2000.

⁶¹ Παράρτημα 4 της G/TBT/9, 10.11.2000.

⁶² *Πρβλ.* ψήφισμα του Συμβουλίου, σημείο 39, ΕΕ C 141, 19.5.2000, όπου τονίζεται ότι οι ενδιαφερόμενοι, όπως οι ομάδες που εκπροσωπούν τα συμφέροντα των εργαζομένων, των καταναλωτών και του περιβάλλοντος, θα πρέπει να συμπράττουν πλήρως σε όλες τις σχετικές φάσεις της διαδικασίας τυποποίησης.

⁶³ *Πρβλ.* ψήφισμα του Συμβουλίου, σημείο 34, ΕΕ C 141, 19.5.2000.

⁶⁴ Η Ευρασιατική Συνάντηση αποτελείται από τα 15 κράτη μέλη της ΕΕ και 10 ασιατικά κράτη: Μπρουνέι, Κίνα, Ινδονησία, Ιαπωνία, Κορέα, Μαλαισία, Φιλιππίνες, Σιγκαπούρη, Ταϊλάνδη, Βιετνάμ

μέσο αποφυγής περιττών εμποδίων στο εμπόριο. Για το σκοπό αυτό, ξεκίνησε ένα νέο πρόγραμμα με σκοπό να διερευνηθούν οι δυνατότητες και οι προϋποθέσεις για διεθνή εναρμόνιση, καθώς και ο ρόλος που μπορούν να διαδραματίσουν τα πρότυπα στον τομέα του εξοπλισμού τηλεπικοινωνιακών τερματικών⁶⁵.

- 46.5. Η **Οικονομική Επιτροπή του ΟΗΕ για την Ευρώπη (ΟΗΕ/ΟΕΕ)**, και ειδικότερα η ομάδα εργασίας της για τις πολιτικές τεχνικής εναρμόνισης και τυποποίησης, αποτελεί σημείο διεπαφής μεταξύ της ρυθμιστικής κοινότητας και της κοινότητας τυποποίησης. Εδώ και δύο έτη, μια ad-hoc ομάδα εμπειρογνομόνων για την τυποποίηση και τις ρυθμιστικές τεχνικές εργάζεται **επί ενός διεθνούς μοντέλου τεχνικής εναρμόνισης μέσω της χρήσης διεθνών προτύπων**⁶⁶. Η ιδέα αυτή καθιστά δυνατή την κυβερνητική συνεργασία όσον αφορά ουσιώδεις νομικές απαιτήσεις, εφόσον απαιτούνται κανονισμοί για ορισμένα προϊόντα ή ομάδες προϊόντων. Οι κυβερνήσεις θα μπορούν επίσης να εντοπίζουν τα σχετικά διεθνή πρότυπα και την ισχύουσα διαδικασία αξιολόγησης της συμμόρφωσης για την επίτευξη των κοινών ρυθμιστικών στόχων.
47. Σε ό,τι αφορά τη διεπαφή μεταξύ της ρύθμισης και της τυποποίησης και την ανεξαρτησία των αντίστοιχων μερών, το Συμβούλιο τόνισε την ανάγκη να διασφαλιστεί ότι τα ευρωπαϊκά συμφέροντα θα προβάλλονται με συνέπεια στους διεθνείς οργανισμούς τυποποίησης και σε διακυβερνητικά φόρουμ⁶⁷. Αυτό απαιτεί κατάλληλους μηχανισμούς ανταλλαγής πληροφοριών και διαβουλεύσεων μεταξύ των σχετικών μερών. Οι υπηρεσίες της Επιτροπής έχουν ξεκινήσει τη λειτουργία μιας **ομάδας συζήτησης για την ανταλλαγή σχετικών πληροφοριών** με ανώτερους υπαλλήλους από τα κράτη μέλη, την ΕΖΕΣ και τις υποψήφιες χώρες. Επίσης, πραγματοποιείται τακτική ανταλλαγή απόψεων για διεθνή ζητήματα με τη συμβουλευτική ομάδα ανώτερων υπαλλήλων για την τυποποίηση και την αξιολόγηση της συμμόρφωσης και τη συμβουλευτική⁶⁸ επιτροπή που προβλέπεται από την οδηγία 98/34/ΕΚ.
48. Έχουν επίσης αναπτυχθεί στενότερες σχέσεις εργασίας με τους ευρωπαϊκούς **οργανισμούς τυποποίησης**. Το ETSI παρακολουθεί προσεκτικά τις σχετικές διεθνείς εξελίξεις. Η CENELEC έχει δημιουργήσει μια πλατφόρμα για τα μέλη της, η οποία αφορά τη διεθνή τυποποίηση. Η CEN έχει δημιουργήσει μια ομάδα η οποία συνεδριάζει τακτικά για συζήτηση διεθνών ζητημάτων. Το προσωπικό της Επιτροπής καλείται να συμμετάσχει στην ομάδα υπό το καθεστώς του παρατηρητή. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι τρεις ευρωπαϊκοί οργανισμοί τυποποίησης έχουν αναπτύξει επίσης στενότερους δεσμούς με περιφερειακούς οργανισμούς τυποποίησης στη Νότια και τη Λατινική Αμερική, όπως με την AMN, την Ένωση Τυποποίησης της Mercosur.
49. Ενώ επιβεβαιώνεται η ισχυρή δέσμευση της Ευρώπης απέναντι στη διεθνή τυποποίηση – το Συμβούλιο τόνισε την παραδειγματική φύση των **συμφωνιών συνεργασίας μεταξύ των ευρωπαϊκών οργανισμών τυποποίησης και των διεθνών τους εταίρων** – τα ευρωπαϊκά μέρη **πρέπει να λαμβάνουν υπόψη την**

⁶⁵ TDTC/WP(2001)11REV1.

⁶⁶ UN/ECE/TRADE/WP.6/2000/8 .

⁶⁷ Ψήφισμα του Συμβουλίου της 28.10.1999, σημείο 37, ΕΕ C 141, 19.5.2000.

⁶⁸ Η συμβουλευτική επιτροπή που προβλέπεται από την οδηγία 98/34/ΕΚ συνεδριάζει δύο φορές ετησίως με τους συμμετέχοντες παρατηρητές της, τους εθνικούς και τους ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης.

κοινοτική νομοθεσία και τις εθνικές απαιτήσεις, εφόσον υπάρχουν. Το Συμβούλιο αναφέρθηκε ρητώς στις ουσιώδεις απαιτήσεις της κοινοτικής νομοθεσίας και στις εθνικές απαιτήσεις στον μη εναρμονισμένο τομέα, όπως είναι οι διατάξεις για την υγεία και την ασφάλεια στον χώρο εργασίας⁶⁹. Ως εκ τούτου, πρέπει να εξετάζεται κατά περίπτωση εάν και σε ποιο βαθμό, για παράδειγμα, μπορεί να βασίζεται ένα εναρμονισμένο πρότυπο στις σχετικές διεθνείς εργασίες. Για τη CEN και τη CENELEC, η αξιολόγηση αυτή πραγματοποιείται δυνάμει των ρυθμίσεων-πλαισίων με τον ISO και την IEC, δηλαδή της συμφωνίας της Βιέννης και της Δρέσδης αντίστοιχα. Στον τομέα των τηλεπικοινωνιών, έχει συναφθεί μια συμφωνία συνεργασίας μεταξύ της Διεθνούς Ένωσης Τηλεπικοινωνιών (ITU) και του ETSI. Προκειμένου να διευκολυνθεί η μεταφορά των διεθνών προτύπων στην εθνική νομοθεσία και να είναι δυνατή η μέγιστη συνοχή, θεωρείται σημαντικό τα πρότυπα να είναι συντεταγμένα κατά ενότητα και να πραγματεύονται τα ζητήματα που αφορούν τα προϊόντα χωριστά από τις σχετικές διαδικασίες, μεθόδους παραγωγής και περιβαλλοντικές απαιτήσεις, εφόσον υπάρχουν.

IV. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

50. Το έγγραφο αυτό είναι μια ενδιάμεση έκθεση που απαντά στα ψηφίσματα του Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου του 1999. Περιγράφει ορισμένες πρωτοβουλίες που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί ή βρίσκονται σε εξέλιξη με στόχο την περαιτέρω βελτίωση του ευρωπαϊκού συστήματος τυποποίησης, την προετοιμασία του για την αύξηση του αριθμού των μελών και την προώθησή του στο διεθνές επίπεδο. Η Επιτροπή προτίθεται να συζητήσει την παρούσα έκθεση με το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με στόχο να πληροφορηθεί τις απόψεις τους και να λάβει καθοδήγηση για τις περαιτέρω εργασίες και εκθέσεις.

⁶⁹ Σημείο 38 του ψηφίσματος του Συμβουλίου της 28.10.1999, ΕΕ C 141, 19.5.2000.

Παράρτημα 1

Αριθμός ευρωπαϊκών προτύπων στις 31.10.1999 και στις 30.6.2001

